

കൈരളി

പുസ്തകം നമ്പർ.	ഫലനം വൃശ്ചികം	ലക്കം വൃ.
----------------	---------------	-----------

പശുവും പൈതലും.

[വെണ്ണിക്കുളം ഗോപാലക്കുറുപ്പ്]

പഞ്ഞത്തിൻപിടിഞ്ഞുളളിലാകയാൽ പുലച്ചയിൽ,
 കഞ്ഞിക്കു മാറ്റം കാണാത്തൊത്തായ് കൃഷിക്കാരൻ
 മഞ്ഞത്തു വിറയ്ക്കുന്ന കഞ്ഞിനെ മാറിൽ ചേർത്താ-
 മൺപുമർപ്പരയുടെ മുൻവശത്തിരിക്കുന്നു.
 ആയിടയ്ക്കുണ്ടോ പെറ്റ പയ്യനെക്കൂശ്രുഷിപ്പാ-
 നായിടാം, കുടുംബിനി നില്പതെന്തൊഴുത്തികൽ;
 ഭോവിയെ ഞയപ്പെട്ടു, സന്തപി, ചുകാലത്തിൽ
 ജീവിതാധിപതിൽത്തീരെ ക്ഷീണിച്ചവിഴാൻപോകെ,
 ആ വീട്ടുകാരിൽദൈവം തുകിയ കനിവത്രേ,
 ഗോവിൽനിന്നവൾ നിത്യം ദോഹനംചെയ്യിടുന്നു!

II

ഉന്മത്തകരിവ്രഹൈപ്പോലൊരാൾ മുററഞ്ഞത്തി
 കൺമിഴിച്ചൊന്നു നോക്കി; കഷ്ടൻ തെട്ടിപ്പോയി!
 ആരുതാൻ നടുങ്ങിപ്പ നിദ്രയശാർദൂലംപോൽ
 കൂരനാമുത്തമണ്ണൻ കൺമുഖിലെത്തിച്ചുനാൽ?
 “ഇക്കണക്കെത്രകാലം പോകുമെന്നോക്കുന്നതി
 വയ്ക്കണം പണമിപ്പോൾ?”—എന്നയാളാക്രോശിക്കെ,
 ദുഷ്ടാലത്തികവോത്തു കണ്വപ്രവിമുഖനായ്
 മുക്കാലം മരിച്ചൊരസ്സാധുവെന്തരചെയ്യും?

III

കയറിച്ചിടിക്കുന്ന കക്കശൻ, പശുവിന്റെ
കയറിൽ; കൃഷകന്യൂ മിണ്ടുവാനാളായിലാ;
മിണ്ടിയാൽ ഫലമന്താ, ണലിവെന്നാന്നില്ലല്ലോ,
പണ്ടേയ്ക്കു പണ്ടേതൊട്ടു ലോഭികൾക്കൊരിടത്തും.
വാലാട്ടി വട്ടംചുറ്റിക്കാൽക്കടഞ്ഞമരം, നാൽ-
ക്കാലി, യബുലാൽക്കാരത്തോടമോ! പടവട്ടി;
എങ്കിലും ഫലിച്ചില; ശക്തനാമതിരാളി-
തൻകാല്ല്യൽത്തളന്നു കൊമ്പുകത്തുകയായി!

IV

ശ്രേണിനിജ്ജിയിരമപ്പശുവും പൈക്കിടാവും
മോഹനസ്വപ്നംപോലെ പൊയ്ക്കോയി, പൊട്ടുന്നനെ;
മേലിലെങ്ങാന ജീവിച്ചിടുമെന്നാലോചിപ്പാൻ
പോലുമേ കഴിയാതാ നിർഭാഗ്യ നിൽക്കുന്നേരം,
പാലിനായ് കരയുന്ന പൈതലിൻ തളിർച്ചുണ്ടിൽ
നാലഞ്ചു തുള്ളിക്കണ്ണിരിയാതിരിപ്പോയി!!

II

ആശാന്റെ നായികമാർ.

[വാസ]

കാലം ചെല്ലുന്തോറും മനുഷ്യരുടെ ചിന്താഗതിയിൽ വിപ്ലവപരമായ പല മാറ്റങ്ങളും സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇതു ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാഭാഗങ്ങളിലും പ്രതിഫലിച്ചുകാണുന്നുണ്ട്. കവിത എന്താണെന്നും കാവ്യലക്ഷണങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണെന്നും പാശ്ചാത്യരും പൗരസ്ത്യരും ആരാഞ്ഞു തുടങ്ങിയിട്ടു നിരവധി കാലമായി. അവർക്കു് ഇനിയും തീർച്ചപ്പെട്ടിട്ടില്ല. അവർ അപ്പോൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന അഭിപ്രായങ്ങൾ ഏതൊരു പരിതസ്ഥിതികൾ നിർമ്മിച്ചു വിടുന്നവയാണ്. മനുഷ്യൻ സ്വന്തം തല്പരത അല്ലെങ്കിൽ ചീത്ത എന്ന ഒരേ ഒരു വികാരത്താൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടവയല്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ട് അയാൾ മിക്കവാറും പരിതസ്ഥിതികൾക്കു് അടിമപ്പെട്ടിരിക്കും. അയാളുടെ പ്രചഞ്ചനങ്ങളെല്ലാംതന്നെ ബാഹ്യസംഭവങ്ങളോടു ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുമെന്നു മനസ്സിലാക്കുവാൻ പ്രസിദ്ധ എഴുത്തുകാരായ ഹക്സ്ലി, വുൾഫ്, ലാറൻസ് മുതലായവരുടെ സഹായം വേണ്ടിവരുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. പക്ഷെ പല പാശ്ചാത്യഗ്രന്ഥകാരന്മാരുടേയും കാവ്യനിരൂപണവും കാലാനിരൂപണവും നമ്മു ഏറ്റക്കുറവു അമ്പരപ്പിക്കുന്നവയാണ്. അപ്‌ടൺസിക് ഉയരെപ്പോലെ അമേരിക്കക്കാർ മുഴുവൻ ആരാധിക്കുന്ന ഒരാൾ കലകളെല്ലാം പ്രചാരവേലയാണെന്നും, കവിതകളെല്ലാം സാങ്കേതികമാണെന്നും പറയുമ്പോൾ നാം അതിനെപ്പറ്റി എന്തു വിചാരിക്കും? നമുക്കു് അപരോടു യോജിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നുള്ളതു തീർത്തന്നെ; അമേരിക്കയിലെ പരിതസ്ഥിതിയല്ലല്ലോ നമ്മുടേതു്. എങ്കിലും ഒന്നു തീർച്ചയാണ്. ഒരു പുതിയ ചിന്താഗതി, ലോകഗതിയെ സ്വാഭാവികമായി ആത്മാർത്ഥതയോടെ ചിത്രണം ചെയ്യുവാനുള്ള ഒരു സന്നദ്ധത നമ്മുടെ ഇടയിലും കാണുവാനുണ്ട്. ആശാൻ ഇതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നായികമാരിൽക്കൂടി, അറിഞ്ഞോ അറിയാതെയോ എത്രത്തോളം സാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ആരായുചാനാണ് എന്റെ ഉദ്ദേശം. ആദ്യം തന്നെ നമുക്കു വീണ പൂവെടുക്കാം.

വീണ പൂവു്

വീണ പൂവു് ഒരു വ്യംഗപ്രധാനമായ കവിതയാണ്. അതിൽ പൂവിന്റെ വളച്ചുയോട്ടുകൂടി ആശാൻ ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നത് ഒരു സ്ത്രീയുടെ നാനാവിധജീവിതഘട്ടങ്ങളേയാണ് എന്നു പറയുന്നതിൽ ആർക്കും വിസമ്മതമുണ്ടാകുവാൻ വഴിയില്ല. ആ പൂവു് ഒരു

മൊട്ടായിരിയ്ക്കുമ്പോൾ, സ്ത്രീ ഒരു വെറും കുട്ടിയായിരിയ്ക്കുമ്പോൾ ആരും തിരിഞ്ഞുനോക്കുന്നില്ല പക്ഷെ വളർന്നുവരുന്ന ഒരു മൊട്ടാകുന്നതോടുകൂടി കറാ ചിത്രശലഭങ്ങൾ, വേഷപ്പകിട്ടുകൂടിയ ചില ചെറുപ്പക്കാർ ആ പുഷ്പത്തിന്റെ ചുറ്റും വന്നു പറക്കുന്നു. അന്നഭവയോഗ്യമായോ എന്നന്വേഷിയ്ക്കുകയാണ് അവർ. ആ പുഷ്പം വിടരുന്നതോടുകൂടി അനേകം ചിത്രശലഭങ്ങൾ അതിന്റെ ചുറ്റും വന്നു തങ്ങളെ തങ്ങളെ സ്വീകരിയ്ക്കണമെന്നു പറയുന്നു. പുഷ്പം അവരിൽ ആരേയും സ്വീകരിക്കുന്നില്ല. എന്നിട്ട് കാഴ്ചയിൽ അത്ര വളരെ സുഗന്ധമുള്ളതെങ്കിലും വണ്ടിനെ അതിന് ഒടുവിൽ സ്വീകരിയ്ക്കേണ്ടിവരുന്നു. കുറേ കഴിഞ്ഞു ആ പൂവ് ഞെട്ടാൻ വിഴുന്നു. അതിനെ നല്ലവണ്ണം സ്നേഹിച്ചിരുന്ന ആ വണ്ട് ശോകാർത്തമായി അതിന്റെ ചുറ്റും കുറേനേരം ചുറ്റിപ്പാക്കുന്നു; ഒടുവിൽ അതു മറ്റൊരു പുഷ്പങ്ങളെ അന്വേഷിച്ച് 'അതിന്റെ പാടനോക്കി' പോകുന്നു.

ആശാന്റെ ആദ്യകവിതയാണെങ്കിലും ഇത്ര സ്വാഭാവികത നിറഞ്ഞ മറ്റൊരു കവിത അദ്ദേഹം എഴുതിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. സുന്ദരിയായി, രാജ്ഞിയേപ്പോലെ ശോഭിച്ചിരുന്ന ആ പൂവ് ബാഹ്യലോകത്തിൽ ഭ്രമിക്കാതെ ചിത്രശലഭങ്ങളിൽ ആരേയും വരിയ്ക്കാതിരുന്നത് എന്തുകൊണ്ടാണെന്നു ചോദിച്ചാൽ എന്തിന്നു പറയുവാനുള്ളതു നിങ്ങളുടെ ചുറ്റുപാടും നടക്കുന്ന ലോകത്തിലേയ്ക്കു നോക്കുക എന്നാണ്. ഒരു സ്ത്രീ പ്രായത്തിന്റെ സകല വൈഭവലോഭം കൂടി ജീവിതത്തിലേയ്ക്കു കാലെത്തുടവയ്ക്കുന്നു. അവിടെ മോടിയോടെ നടക്കുന്ന പല ചിത്രശലഭങ്ങളേയും കാണുന്നു. അവരെല്ലാം ഒരുപാലിരിയ്ക്കുന്നു. ആരിലും ഒരു നവീനത കാണപ്പെടുന്നില്ല. 'ശൃംഗാരി'ച്ചുകൊണ്ട് ഉൾക്കനമിപ്പാതെ നടക്കുന്നവരാണ് ആ ചെറുപ്പക്കാർ. മനുഷ്യന് അകാരണമായി ഉണ്ടാകുന്ന ആ പുതുമയിലുള്ള ആഗ്രഹം പുഷ്പത്തിലും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. അതുകൊണ്ട് പുഷ്പം അതിന്നു ബോധിച്ചു ഒരു കാമുകനെ കാണുന്നതുപോലെ ചിത്രശലഭങ്ങളുടെ ശൃംഗാരദേവതയായി കാലം കഴിയ്ക്കാമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നു — ഇന്നത്തെ ചെറുപ്പക്കാരികളുടെ അത്തരം തന്റേറമിപ്പാലായ്! അതിന്റെ നല്ല കാലം അനുകൂലമായി ക്ഷയിച്ചുവരുന്നുണ്ടെന്ന്, പാവം, പുഷ്പം അറിയുന്നില്ല! ചിത്രശലഭങ്ങൾ കൈവെടിയുന്നതുപോലെ അതുതന്റെ ധാസ്യവസ്ഥിതി മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. അവ പറന്നുപോകുമ്പോൾ അതാ, അതു മനസ്സിലാക്കുകയായി തനിക്ക് ഇനിമുതൽ യുവസുന്ദരന്മാരെ ആകർഷിക്കത്തക്ക രൂപലാപണമില്ലെന്ന്. അതിന്റെ ജീവിതം അങ്ങിനെ അന്നഭവയോഗ്യമല്ലാതെ അവസാനിയ്ക്കണമെന്നോ? അതു പാടില്ല. അപ്പോഴേയ്ക്കും അത്തരം സ്ത്രീകളേയും സ്വീകരിയ്ക്കാൻ തയ്യാ

റായിട്ടുള്ള ഭ്രമം, ഭ്രമിച്ചുകൊണ്ടു നടക്കുന്നവൻ ശൃംഗാരപ്പാട്ടും മുളിക്കൊണ്ടുവരുന്നു. പുഷ്പം അതിന്റെ യൌവനത്തിന്റെ അഹംഭാവമെല്ലാം വലിച്ചെറിഞ്ഞ് ആ അസുന്ദരനെ സ്വീകരിക്കുന്നു. അതിനും ജീവിതം അനുഭവിക്കുന്നമല്ലോ. ആ ഭ്രമിച്ചുകൊണ്ടു നടക്കുന്ന വീരനാകട്ടെ പുഷ്പത്തിന്റെ മധു അവസാനിക്കേണ്ട താമസം, അതിനെ കൈവെടിയുന്നു. മറ്റു പുഷ്പങ്ങളെ അനേപയിച്ചു പോവുകയും ചെയ്യുന്നു. പക്ഷെ അസുന്ദരന്മാർക്കു സ്രീകളുടെ അടുക്കൽ ഉണ്ടാവാറുള്ള ആ സ്വാഭാവികമായ സങ്കോചം ആ ക്ഷണം അതിനും ഉണ്ടാകുന്നു. ആ വണ്ടിനു പേടിയാണ്, അതു സുന്ദരനല്ല; തനിക്കു വന്ന ആപത്തിൽ കുറച്ചു വ്യസനം നടിച്ചല്ലാതെ അതിനു മറ്റു പുഷ്പങ്ങളുടെ അടുത്തു ഇനി സ്ഥാനംകിട്ടില്ലെന്ന്. എങ്കിലും ആ നിമിഷത്തേക്കെത്തുകടത്തിൽ ആ കാമുകൻ ഉള്ളഴിഞ്ഞ ആത്മാർത്ഥത കാണിക്കുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ടാണ് ആശാൻ അതിനെക്കൊണ്ടു പുഷ്പത്തിന്റെ ചുറ്റും പറപ്പിക്കുന്നത്. "അതു മരത്തിനോടു ചെന്നടിക്കുന്നതു മരം അതിന്റെ വഴിമുടക്കുന്നതുകൊണ്ടു യാദൃച്ഛികമായി സംഭവിക്കുന്നതല്ല. മരത്തിന്മേൽ തലതല്ലി ജീവൻ ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ തരമുണ്ടോ എന്നു നോക്കുകയാണ്. ആ ഭ്രമം മുളിക്കൊണ്ടു പുഷ്പം നെവിട്ടു ഉയർന്നു പറക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു വെറുതെ ചെയ്യുന്നതല്ല. സാവിത്രിയേപ്പോലെ ദിവംഗതമായ ഒരാളാ വീനെ മടക്കിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ സാധിക്കുമോ എന്നു നോക്കുകയാണ്." "എനിക്കു നല്ല തീച്ചയുണ്ട് ആ ഭ്രമത്തിന്, ഭ്രമിച്ചുനടക്കുന്ന ആ പുഷ്പലമ്പടക്ക് ഇത്തരം യാതൊരു വികാരവും ഉണ്ടാവുന്നില്ലെന്ന് എന്നാൽ മുതലായ ഒരു കാമുകന്റെ ഇത്ര നല്ലൊരു ചിത്രീകരണം കിട്ടുവാനുള്ള കാരണമെന്താണ്? ഇതിനു മറുപടി പറയുന്നത് എളുപ്പമല്ല. പല സാങ്കേതികനിയമങ്ങളും (Conventions) മനുഷ്യരെ കെട്ടിയിട്ടു വെക്കുന്ന ഈ ലോകത്തിൽ നമുക്കിഷ്ടമില്ലാത്ത പലരേപ്പറ്റിയും നാം വ്യസനിക്കണമെന്നുവരുന്നു. അതു ഹൃദയപൂർവ്വമുള്ളതാവണമെന്നില്ല. എങ്കിലും വ്യസനം നടിക്കാതെ തരമില്ല. പരിതസ്ഥിതികളുടെ അടിമയാണ് മനുഷ്യൻ എന്ന വാദത്തിന്റെ മറ്റൊരു തെളിവാണ്. മനുഷ്യനെ അയാളുടെ പ്രവൃത്തികളെക്കൊണ്ട് അളക്കുന്നതു പലപ്പോഴും ശരിയായിരിക്കണമെന്നില്ല. ചില പാശ്ചാത്യമനഃശാസ്ത്രവിദഗ്ദ്ധന്മാർ (ഫ്രീഡ് ഹൈംസ്, ഫ്രോയ്ഡ്, ലാൻസ്) അത് കരിങ്കലും ശരിയല്ലെന്നുതന്നെ പറയുന്നു. എല്ലാ മനുഷ്യരിലും ഒരു ഉപഘോഷമനസ്ഥിതി (Sub-conscious State) ഉണ്ട്. അതു പ്രബലമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന പല സന്ദർഭങ്ങളുമുണ്ടാവുന്നതാണ്. മനുഷ്യൻ അതിന് അടിമകളുമാണെന്നാണ് അവരുടെ വാദം. ഇതിനെ സംസ്കൃതാശയന്മാരായ മറ്റു പല മാനു

പണ്ഡിതന്മാരും ഇന്നു നിന്ദ്യമായി കരുതുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ ഈ മനഃശാസ്ത്രനിരൂപണത്തിന്റെ വിചാരികത എല്ലാവർക്കും അനുഭവപ്പെടാതെ വരില്ലെന്നു ഞാൻ പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിക്കുന്നു. അതേത്തുടർച്ചയായ് ആശാന്റെ നായികയുടെ മരണത്തിൽ ഭ്രമം കാണിക്കുന്ന ഈ 'പരിഭ്രമം' പരിതസ്ഥിതികൾ അതിമനോഹരമാണെന്നു നിർവ്വണ്ണമായിട്ടുണ്ടാക്കുന്നതാണെന്നുള്ളതിന്നു് എനിക്കു തെല്ലു സംശയമില്ല. നായികാതിയുമാണു് തലിലുള്ള ഭ്രമത്തിന്റെ വ്യസനം രണ്ടു കാരണങ്ങളാലാണു് ഉണ്ടാവുന്നതു്. ഒന്നു്, സാങ്കേതികനിയമങ്ങളെ (Convention) തൃപ്തിപ്പെടുത്തുവാൻ. രണ്ടു്, ഭ്രമത്തിന്നു തന്നിൽതന്നെയുള്ള അവിശ്വാസം, മുൻപറഞ്ഞ ഉപബോധമനസ്ഥിതിയിൽക്കൂടെ അതറിയാതെ പ്രവർത്തിക്കുന്നതു്. ഇതിൽ ഏതിനാണു ശക്തി കൂടുതൽ എന്നു ചോദിച്ചാൽ മറുപടി പറയുക വളരെ വിഷമമാണു്. കാരണം രണ്ടാമത്തേതിന്റെ ശക്തവ്യക്തികളെ ആശ്രയിച്ചു മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കും. ഈ രണ്ടു ശക്തികളേയും എടുത്തുകാണിച്ചു്, അവയുടെ കൂടുതൽകുറവിനെ അളക്കാതെ സ്വഭാവവികമായ ലോകഗതി അതേ രൂപത്തിൽ കൃത്രിമത്വം ലേശമില്ലാതെ ചിത്രം കരിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചതുകൊണ്ടാണു് ഭ്രമത്തിന്റെ ആ ചിത്രം ഇത്ര മനോഹരമായി നമുക്കു തോന്നുന്നതു്.

സ്രീ സ്വതേ ഒരു വിസ്തൃതിയാണു്; കാസ്തർവൈൽഡ് പറഞ്ഞ പോലെ പലപ്പോഴും അവനവനോടുതന്നെ ശബ്ദം കൂട്ടുന്നവളും തനിക്ക് നരരൂപമായ ഒരു വരനെ കാണുന്നതുവരെ പുരുഷന്മാരെ ഭ്രമിച്ചു്. അവൾ സത്തുഷ്ടയാവാൻ തോക്കുന്നു. പക്ഷെ അതിനുള്ള യത്നത്തിൽ അവൾതന്നെ പരാജയം സമ്മതിക്കേണ്ടിവരുന്നു. അതും വളരെ താമസിച്ച്. അങ്ങിനെ സ്വന്തം ജീവിതം പാഴാക്കിക്കളയുന്നു. പുരുഷന്മാരെല്ലാം ജ്ഞാനികളാണെന്നു ഞാൻ പറയുന്നില്ല. പക്ഷെ ജീവിതത്തെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം അവർ വിസ്തൃതപ്പെട്ടു് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്. ഈ പുരുഷിയ ജീവിതം സുഖിച്ചുകൂടാത്തതാണെന്നു അവർക്കു ഇന്നത്തെ മതം ശരിയോ തെറ്റോ എന്നു പര്യാലോചിക്കുവാൻ ഞാൻ ഇപ്പോൾ തയ്യാറല്ല. ഒന്നു മതി. അവർക്കു ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചു ഒരു തീർച്ചപ്പെട്ട അഭിപ്രായമുണ്ടല്ലോ.

വീണ പൂവിനെ നായിക ആദ്ധ്യാത്മികപ്രേമം പ്രചരിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെന്നു് എനിക്കുഭിപ്രായമില്ല. വെറും സ്വാഭാവികമായ ലോകഗതി, തന്മയത്വത്തോടുകൂടി, കാവ്യഗുണം കുഴിച്ചുനൂട്ടു ഉൾപ്പെടുത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടു് ആശാൻ എഴുതിയതാണു് വീണപൂവു്. ആശാൻ അനാവശ്യമായി ആദ്ധ്യാത്മികതപ്രചരണം ഉദ്ദേശിച്ചു് വീണു്

പൂവ് എഴുതിയിരുന്നെങ്കിൽ ആ കാവ്യം ഇത്രയധികം ആളുകൾ വായിച്ചു രസിക്കുമായിരുന്നുവോ എന്നു സംശയമാണ്. കവിതയുടെ ഉദ്ദേശം എന്തായിരുന്നാലും ശരി, കാവ്യലക്ഷണങ്ങൾ എന്തെല്ലാമായിരുന്നാലും ശരി, ഒന്നു തീർച്ചയാണ്; ഒരു യഥാർത്ഥകവിതയാകണമെങ്കിൽ അതിനു വാസ്യവികത കഴിച്ചുകൂടാത്തതാണ്. ആശാൻ ആദ്ധ്യാത്മികപ്രേമത്തിൽ വിശ്വസിച്ചിരുന്നു എന്നത് ഒരുപക്ഷേ വാസ്യവമായിരിക്കാം. പക്ഷേ വീണപൂവിന്റെ നായിക അതു പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. അസ്ഥിരമായിട്ടുള്ളതാണ് പ്രേമം; അതിൽ ആലോചനയില്ലാതെ ചെന്നു ചാടരുത് എന്ന് ഉപദേശരൂപത്തിൽ കാവ്യം അവസാനിപ്പിക്കുന്ന കവി പ്രേമത്തിൽതന്നെ വിശ്വസിച്ചിരുന്നുവോ എന്നു തീർച്ചപറയുവാൻ പ്രയാസമായിരിക്കുന്നു. വീണ പൂവ് ആദ്യന്തം ലോകഗതിയെ ചിത്രീകരിക്കുകയാണ്. അതിലെ ഇതിവൃത്തം സ്വാനഭവത്തിൽനിന്നു തെളിഞ്ഞതോ അല്ലെങ്കിൽ ആശാന്റെപ്പോലെ വാസനാഭവഭാവം തികഞ്ഞ ഒരു യഥാർത്ഥ കവിയ്ക്കു സ്വതസ്സിദ്ധമായ ഭാവനയിൽക്കൂടെ കാണുവാൻ കഴിഞ്ഞതോ എന്നു തീർച്ചപറയുവാൻ ഞാൻ ഒരുങ്ങുന്നില്ല. ഒരു സാധാരണകവിയായിരുന്നെങ്കിൽ അത്തരമൊരു കവിത സ്വാനഭവത്തിൽനിന്നു മാത്രമേ എഴുതി ഫലിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നുള്ളൂ. പക്ഷേ ആശാൻ അത്തരക്കാരിൽ പെട്ട ഒരാളാണെന്നു വിശ്വസിക്കുവാൻ കഴിയുന്നില്ല. വീണ പൂവിന്റെ സ്വഭാവവികത അത്രയ്ക്കു മാത്രമുണ്ട്. വെറും വൈയാകരണന്മാരുടെ അളവുകോൽ വെച്ചു നോക്കുകയാണെങ്കിൽ ആ കൃതി ഒരു പക്ഷേ സ്ഖലിതസമ്പൂർണ്ണമായിരിക്കാം. കാവ്യരസം മാത്രം അനുഭവിക്കുവാൻ അതു വായിക്കുന്നവർക്കു കട്ടേ ആ സ്ഖലിതങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുവാൻ പ്രസാധമാണ്. വീണ പൂവിന്റെ നായിക ആദ്ധ്യാത്മികപ്രേമത്തിന്നല്ല, കവിതയിലെ സ്വാഭാവികതയ്ക്കാണ് ഉരുമോദാഹരണമായി നില്ക്കുന്നത് എന്നെന്തിന്നു വിചിതമായ അഭിപ്രായമുണ്ട്.

രാഷ്ട്രമഹത്വത്തിന്റെ രഹസ്യം.

[സാധു വസ്തുതി]

“ഹരിനാമത്തിൽക്കൂടി സൗന്ദര്യം ദർശിക്കുന്നതു പരമമായ മഹത്വത്തെ പ്രാപിക്കുകയാണ്” — ശിവമണി.

എത്ര സുന്ദരമായതോ, അത്ര മഹത്താകുന്നു. നിങ്ങൾ പറയും: ആ മനുഷ്യൻ വളരെ പണമുണ്ട്, ഭൂതന്മാരുണ്ട്, മണിമടകളുണ്ട്. എന്നാൽ അപരിമിത നിങ്ങൾ ‘സൗന്ദര്യം’ കാണുന്നുണ്ടോ? അവന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ഒരു സൗന്ദര്യബോധം അവൻ വഹിക്കുന്നുണ്ടോ? ഇല്ലെങ്കിൽ അവൻ, യഥാർത്ഥത്തിൽ, അത്ര വലിയ ഒരാളല്ല. വലിയവലിയ സദസ്സുകളിൽ പ്രവേശനമായി പ്രസംഗിക്കുന്ന ആ പ്രാസംഗികനുണ്ട്. നിങ്ങൾ പറയുന്നു അയാൾ മഹാനാണെന്ന്. എന്നാൽ അയാളുടെ ഹൃദയോന്മാദഗന്തു തുടിക്കുന്നത് നരച്ചുപൊങ്ങുന്ന അത്യാഗ്രഹമാണ്, കോളിളകിയ സൗന്ദര്യബോധമല്ല. അയാൾ മഹാനല്ല. നിങ്ങൾ ഒരു സാധുവിനെ, ഒരു കവിയെ, ഒരു മതപ്രാസംഗികനെ കാണുന്നു, അവർ ചിന്തിക്കുകയോ, സംസാരിക്കുകയോ, പാടുകയോ ചെയ്യുന്നത് ദൈവികമായ സൗന്ദര്യത്തെപ്പറ്റിയാണ്. സ്വർഗ്ഗീയമായ ആ നിർവൃതിയെപ്പറ്റിയാണ്. അവരത്രേ മഹത്വം പ്രാപിച്ചവർ. എത്രമാത്രം മനുഷ്യൻ സൗന്ദര്യവുമായി ഇടപെടുന്നുവോ, അത്രമാത്രം അവൻ മഹാനാണ്. “ഇതാ ഒരു മഹാനഗരം!” — നിങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു. വ്യവസായം, കൈത്തൊഴിൽ തുടങ്ങി പരിഷ്കാരത്തിന്റെ സർവ്വ കൈവഴികളും അവിടെ വർദ്ധിച്ചതെന്ന വരുന്നു. എന്നാൽ അതു കൂടുതൽ കൂടുതൽ സൗന്ദര്യതരമായി വരുന്നുവോ? അതിൽ പുകാമ്പുകളും കാഴ്ചബകളാകുമുണ്ടോ, കലയുടേയും സംസ്കാരത്തിന്റേയും വിശ്വാസത്തിന്റേയും ക്ഷേത്രങ്ങളുണ്ടോ, സൗന്ദര്യത്തിന്റെ ദർശനമാത്രം ഗായകന്മാരുമുണ്ടോ? ഇല്ലെങ്കിൽ, അത് ഒരു മഹാനഗരമേയല്ല.

വ്യക്തികളേയും നഗരികളേയും സംബന്ധിച്ചുള്ള ഈ തത്വം രാഷ്ട്രങ്ങളേയും ബന്ധിച്ചും വാസ്തവമാണ്. ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ശരയായ മഹത്വത്തെ നിർണ്ണയിക്കുന്നത് അതിന്റെ വ്യവസായത്തിന്റെ വലിപ്പമല്ല, കൈത്തൊഴിലിന്റെ കൊഴുപ്പമല്ല ആന്തരികശക്തികളുടെ — സൗന്ദര്യബോധം തുടങ്ങിയുള്ള ആന്തരികശക്തികളുടെ — ആസ്വദനത്തിനുള്ള അതിന്റെ പ്രാപ്തിയാണ് ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ മഹത്വത്തെ നിർണ്ണയിക്കുന്നത്. ഗ്രീസിലാൻ പ്രതാപം അതിന്റെ സൗന്ദര്യബോധമായിരുന്നു. ആ ബോധവും ക്രൈസ്തവദർശനവും കൺചേർന്നു.

പാശ്ചാത്യരുടെ മുമ്പിയതത്തോടു പോരടിച്ച്, അവരെ സംസ്കരിച്ചു. സൗന്ദര്യമാണ്, യൂറോപ്പിന്റെ കലയുടേയും, സാഹിത്യത്തിന്റേയും ആരാധനയുടേയും പ്രചോദനം. മരണശയ്യയിൽ കിടക്കുമ്പോൾ ഭർത്താവിന്റെ വാത്സല്യമനുഭവമായ ഒരു ചോദ്യത്തിനുള്ള മറുപടിയിൽ തന്റെ കവിതകളുടെ പ്രചോദനമെന്നെന്ന് മിസിസ്സ് ബ്രെന്റണിങ്ങ് വെളിപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. തന്റെ തളസ്തല ഭർത്താവിന്റെ കവിതയ്ക്ക് ചാച്ച്, വിളർ അധരങ്ങളിൽ അതുതാവഹമായ ഒരു പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി പറഞ്ഞു. “എത്ര സുന്ദരം!” ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ മഹത്വപ്രാപ്തിക്കുള്ള ഉപാധികളിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനമായ ഒന്ന് അവികലമായ സൗന്ദര്യബോധമാണ്.

നമ്മുടെ സൗന്ദര്യം നശിക്കുകയാണോ? ആണെങ്കിൽ, അത് എത്രമാത്രം നശിക്കുന്നുവോ അത്രമാത്രം നമ്മുടെ സ്വാതന്ത്ര്യവും നശിക്കുന്നു. എങ്ങിനെയാണു നാം, എങ്ങിനെയാണു് ഒരു രാഷ്ട്രം, സൗന്ദര്യത്തെ ശ്രീക്കുന്നത്. ശിഖമണി പറയുന്നു: “ഹരിനാഥത്തിൽ കൂടി” എന്നാണ് ഈ കെട്ടുപിണഞ്ഞ ഹരിനാഥശബ്ദത്തിന്റെ അർത്ഥം? ‘ഹരി’ എന്നുവെച്ചാൽ അനന്തമായ, സജീവമായ, ആദർശമാണ്. ‘നാഥ’ എന്നുവെച്ചാൽ മീട്ടൽ, തുടിപ്പ്, സ്വന്തം, എന്നർത്ഥം. സാധനങ്ങൾക്ക് അവയുടെ മീട്ടൽ, തുടിപ്പ്, ഉണ്ടു്; സ്ഥലങ്ങൾക്ക് അവയുടെ മീട്ടലുണ്ടു്. കാരോ മനുഷ്യനും മീട്ടലുണ്ടെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു; കാരാരുത്തനും പ്രത്യേകമായ ഒരു രീതിയിൽ, ആത്മപ്രകാശമായ, ഒരു ആലാപനം. പലരും മാസര്യത്തിന്റേയും വെറുപ്പിന്റേയും കമ്പികൾ മീട്ടുന്നു. വളരെ കുറച്ചുപേർമാത്രമേ സത്യത്തിന്റേയും സ്നേഹത്തിന്റേയും കമ്പികൾ മുറുകുന്നുള്ളൂ. അവരുടെ വിശുദ്ധമായ സാന്നിദ്ധ്യംകൊണ്ടു്, സുന്ദരങ്ങളായ വാക്കുകൾകൊണ്ടു്, അവർ അന്യരെ സംസ്കരിക്കുന്നു. ഒരു രാഷ്ട്രം അതിന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ കാരോ തുറയിലും എത്രത്തോളം ഉത്കൃഷ്ടമായ ആദർശത്തിന്റെ ഗാനങ്ങൾ പാടുന്നുവോ, അത്രത്തോളം അതു സുന്ദരമാകുന്നു, മഹത്താകുന്നു. ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ശത്രുവുപ്രതി - അതു തന്നിഷ്ടത്തിനായി വ്യഭിചരിക്കപ്പെടുന്നുവോ? എന്നാൽ - ലോകമഹായുദ്ധം നിങ്ങൾക്കു കാട്ടിത്തന്നപോലെ - അതു് ഒരു വമ്പിച്ച നശീകരണശക്തിയാകുന്നു. അതു് സഭദ്രോഹത്തിന്റെ ഗാനമാണോ? സുന്ദരമായ ആദർശത്താൽ പ്രചോദിതമാണോ? ആണെങ്കിൽ, അതു സംസ്കാരത്തിന്റെ സൃഷ്ടിപരമായ ഒരു ശക്തിയാണ്. ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ രാജ്യതന്ത്രം ആദർശത്തിന്റേയും സത്യത്തിന്റേയും സുന്ദരമായ സമതലത്തിൽ കൂടി ഒഴുകുന്നുവോ, അതോ അസത്യത്തിന്റേയും അധികാരപ്രമത്തതയുടേയും ചെങ്കുത്തായ ഇടുക്കുക

ളിൽക്കൂടെയോ? ആദ്യത്തേതു് അതിനെ മഹത്താക്കുന്നു; രണ്ടാമത്തേതു അതിനെ അധഃപതിപ്പിക്കുന്നു. അസത്യവും ആദർശഹിതവുമായ രാജ്യത്തനും കാര്യക്ഷമമായേക്കാം; അതു സുന്ദരമല്ല, കാര്യപ്രാപ്തി മാഹാത്മ്യമല്ല. കാര്യപ്രാപ്തിയുള്ള, 'ശക്തി'യുള്ള, രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ പോരാളുകൾ— അത്യാഗ്രഹം, അധികാരാസ്വം പരിഹരിക്കേണ്ടതാണു്. "ഹരിനാമത്തിൽക്കൂടി സൈന്യരും ദൾക്കുന്നതു പരമമായ മഹത്വത്തെ പ്രാപിക്കുകയാകുന്നു." ഹരിനാമം ആദർശത്തിന്റെ ശക്തിയാണു്; ആത്മശക്തിയാണു്. മാംസപേശികൾക്കും മനുഷ്യപ്രയത്നങ്ങൾക്കും പുറമെ നമ്മിൽ ചിലതു കൂടി ഉണ്ടെന്നുള്ള, പുരാണങ്ങളിൽ പറയപ്പെടുന്ന ആത്മാവു് എന്ന എന്തോ ഒരു അച്ചുതവസ്തു നമ്മിൽ കൂടിക്കൊള്ളുന്നുണ്ടെന്നുള്ള, ആ വിശ്വാസം— ഇന്നത്തെ പരിഷ്കാരത്തിനു് അതു തീരെ ഇല്ലാതായിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടാണു് നവീനപരിഷ്കാരം അതിന്റെ പുരോഗതിയുടെ സർവ്വവിധ ആർക്കങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുകൂടി ഇത്ര മാത്രം ദുരിദ്രവും, ഇത്രമാത്രം ശുഷ്കവുമായതു്. "പുരോഗതിയില്ലേ? കാര്യപ്രാപ്തിയില്ലേ?" തിങ്ങു അതുതന്നെത്തോടുകൂടി ചോദിക്കുന്നു. "നോക്ക!" തിങ്ങു അഭിമാനത്തോടുകൂടി ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു, "എത്ര ധരിയ മോട്ടോർകാറുകൾ! എത്ര വേഗമുള്ള തീവണ്ടികൾ! എത്ര സുഖസൗകര്യങ്ങൾ, യന്ത്രങ്ങൾ, കമ്പനികൾ, വ്യവസായങ്ങൾ— എന്തെന്തുതന്നെയില്ല!!" എന്നാൽ എവിടെ— ഞങ്ങൾ ഹൃദയ വേദനയോടുകൂടി ചോദിക്കുന്നു— എവിടെയാണു് ആത്മാവു്? ലോകത്തിനു് ആദർശം 'കാര്യക്ഷമ'മായ ഒരു പരിഷ്കാരമല്ല, സുന്ദരമായ ഒരു പരിഷ്കാരമാണു്. ജനങ്ങളുടെ ആത്മാവിനെ അതു് എത്രമാത്രം പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നുവോ, അത്രമാത്രം ആ പരിഷ്കാരം സുന്ദരമാകുന്നു. പുരാതനഭാരതം ഒരു മഹാരാഷ്ട്രമായിരുന്നതിൽ അതിന്റെ ധനശാസ്ത്രം, അതിന്റെ രാജ്യത്തനം, വിദ്യാഭ്യാസം, സാമുദായികജീവിതം, അതിന്റെ കല, ആരാധനാസമ്പ്രദായം, അതിന്റെ സംസ്കാരം, പരിഷ്കാരം— കണ്ടു— അതിന്റെ ആത്മാവിന്റെ ആന്തരികമായ സൈന്യത്തെ പ്രതിഫലിപ്പിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ടാണു്. നവീനപരിഷ്കാരത്തിന്റെ മിഥ്യാർക്കങ്ങളാണു് പുരാതനഭാരതത്തിനുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇന്നു് ഇന്ത്യ എത്രത്തോളം അധഃപതിച്ചതായാ, അന്നു് അത്രത്തോളം ഉന്നതയായിരുന്നു. ലളിതമായ ഒരു 'നാടൻ' പരിഷ്കാരമായിരുന്നു അവളുടേതു്. എന്നാൽ ആത്മാവിന്റെ മുദ്രപതിച്ച നാണയങ്ങളാൽ അതു ധനസമൃദ്ധവുമായിരുന്നു. ഒരു രാഷ്ട്രം സുഖമുള്ളതോ മഹത്തോ ആകണമെങ്കിൽ 'തൊലിപ്പുറമയുള്ള' പരിഷ്കാരത്തിന്റെ പാഴു് പ്ലച്ചുകൾക്കൊക്കത്തന്നെയും അത്യാവശ്യമല്ല. ഡെൻമാർക്കിനു

വളരെ വലിയ തീരങ്ങളിലുണ്ട്; ബ്രിട്ടൻ ഇന്ത്യയിൽ പണിതിട്ടുള്ളതായിരുന്നു രാജപാതകളും അവിടെ ഇല്ല. എന്നിട്ടും ഡെൻമാർക്ക് ഒരു സ്വതന്ത്രരാഷ്ട്രമാണ്, ഒരു മഹാരാഷ്ട്രമാണ്. എന്നാൽ ഇന്ത്യയാകട്ടെ, ഇന്നും സ്വതന്ത്രത്വത്തിനുവേണ്ടി അദ്ധ്വാനിക്കുന്നു.

നമ്മുടെ അദ്ധ്വാനം വിജയചുംബിതമാവണമെങ്കിൽ, നമ്മുടെ പരിശ്രമം 'ഉള്ളിൽ' നിന്നു വരട്ടെ. നാം നമ്മുടെ ഹൃദയത്തെ ശുദ്ധീകരിക്കണം. മഹത്തായ ആദർശമായുള്ള സമ്പർക്കംകൊണ്ടു നാം നമ്മുടെ ആത്മാവിനെ സുന്ദരമാക്കിവെക്കണം. ഞാൻ പറയുന്ന ആ ഉൽകൃഷ്ടമായ ആദർശത്തെ പിൻതുടന്ന് ആത്മാവിനെ സുന്ദരമാക്കിവെക്കുവാൻ കഴിച്ചുള്ള ചെറുപ്പക്കാർക്ക് ഞാൻ ഒരു മാർഗ്ഗം ഉപദേശിക്കട്ടെയോ!

നിങ്ങൾ നിശ്ശബ്ദത പരിശീലിക്കുക. ശബ്ദമായ മാനസമായ ഒരു ലോകത്തിലാണ് നാം ഇന്നു ജീവിക്കുന്നത്. നമ്മിൽ പലരും പലനാളെത്തു പുരോഗതിയായി തെറ്റിപ്പോകുന്നു. കാരോ ദിവസവും അല്പ നിമിഷമാത്രമെങ്കിലും നമ്മുടെ നിശ്ശബ്ദതയുടെ ലോകത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കുക; ആത്മാവിന്റെ ശാന്തതയേറിയതലത്തേക്കു കടക്കുക. ചെറിയ 'നിശ്ശബ്ദതാസംഘങ്ങൾ' വിളിച്ചുകൂട്ടുക. നിങ്ങൾക്കു പല ക്ലബ്ബുകളുണ്ട്, സംഘങ്ങളുണ്ട്, സമാജങ്ങളുണ്ട്. നിങ്ങൾക്ക് ഒരു നിശ്ശബ്ദതാസംഘം, ഒരു 'ശാന്തിസമാജം' അത്യാവശ്യമാണ്. ഈ സമാജത്തിൽ അല്പനിമിഷങ്ങൾക്ക് കത്തുമേരുക. നിങ്ങളുടെ ആരാധനാമുന്തിയുടെ പാദങ്ങളിൽ ഇരുന്നു് ലോകത്തിലെ പൂജ്യരായ ഏതെങ്കിലും പ്രവാചകനായോ, ദേശാഭിമാനികളായോ, സത്യാസികളായോ, കവികളായോ സുന്ദരമായ ഒരു പ്രവർത്തിയായോ, മഹത്തായ ഒരു ചിന്തയായോ സ്മരിക്കുക. ഉപനിഷത്തിലെ ഒരു ശ്ലോകമാവാം, ഗീതയിലോ, ശിവമണിയിലോ വരികളാവാം, എമേഴ്സന്റെയോ, ബ്രൗണിങ്ങിന്റെയോ, പ്ലേറ്റോന്റെയോ, മെസ്സിനിയുടെയോ വാചകങ്ങളാവാം. അവയെ സ്മരിക്കുക. ശാന്തിസംഘത്തിൽ വർത്തിക്കുമ്പോഴെങ്കിലും ഭയത്തെ ഹൃദയത്തിൽനിന്നും പഠിച്ചുകളയുക. നിങ്ങളോടു തന്നെ പറയുക. "ഞാൻ ഈശ്വരന്റെ വത്സനാണ്, അന്യനായതിന്റെ സന്താനമാണ്." വിശ്വാസത്തോടും ആത്മാർത്ഥതയോടുകൂടി ഇത്രയും പറയുക: എന്നിട്ട് അല്പം കാത്തുനില്ക്കുക. അപ്പോൾ നിങ്ങളിൽ ആ ഉൽകൃഷ്ടമായ തുടിപ്പുണ്ടാവും; ആത്മാവിന്റെ സുന്ദരമായ ബുദ്ധി നിശ്ശബ്ദതയിൽ നിങ്ങളെപ്പറ്റു തഴുകും.

ഒരു പാലത്തിന്റെ ചാരത്തുവെച്ചു വീണ ആലാപിച്ചിരുന്ന അനുഗൃഹീതനായ ഒരു സംഗീതകാരന്റെ കഥയുണ്ട്. ഒന്നിനു പിൻവെക്കുന്നായി അയാളുടെ സുന്ദരമായ പാട്ടുകൾ കമ്പികളിൽ മിട്ടിത്തു

ടങ്ങി. ശ്രുതിമധുരങ്ങളായ ആ ഗാനകല്ലോലങ്ങളുടെ മാഹരാലി വന്ന
 കിച്ച് ആ പാലം തന്നെ വീണുപോലും! ഇന്ത്യയുടെ പുരോഗതിയുടെ
 മുമ്പിൽ വിലങ്ങിട്ടു കിടക്കുന്ന പല വിഘാതങ്ങളേയും നിങ്ങൾക്കും
 തകർപ്പാൻ സാധിക്കും. നിങ്ങൾ ഭയത്തെ ഉപേക്ഷിക്കുമെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ
 ഉൽക്കണ്ഠയോടെ വിശ്വസിക്കുമെങ്കിൽ, സുന്ദരമായ ആ ആദർശത്തിന്റെ
 കാരോകമ്പിയും നിങ്ങൾ മീട്ടുമെങ്കിൽ. പുരസ്കാരത്തിന്റെ എല്ലാ
 അന്തസ്സോടുകൂടി എഴുന്നേറ്റുനിൽക്കുവിൻ; ഞാൻ യുവാക്കളോടു പറ
 യുന്നു— നിങ്ങളിൽ ഉള്ള അമരതത്തെ ഉൽഘോഷിക്കുവിൻ; സത്യത്തി
 ന്നേരയും സ്നേഹത്തിനേരയും മാഹരാലിക്കൊള്ളുന്ന തുടിപ്പുകൊണ്ടു നാട്ടി
 നെ മുഖരിതമാക്കുവിൻ. നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ഇന്ത്യയെ സുന്ദരമായ
 ഒരു മഹാരാഷ്ട്രമാക്കും.

യു. എസ്സ്.

കുഞ്ചപ്പൻ .

[ജോസഫ് മുണ്ടശ്ശേരി എം. എ.]

ആയുർവ്വേദാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ വൈദ്യന്റെ അനുകമ്പ തിരഞ്ഞ ചികിത്സയാൽ കുഞ്ചപ്പൻ ഒരുവിധം രോഗശാന്തി കൈവന്നു. അധികം താമസിയാതെ അവൻ വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങി. കന്നര മാസം മുൻപ് ആസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിലേക്കു പലകുപ്പാരെത്തട്ടുകൊണ്ടു പോകപ്പെട്ട കുഞ്ചപ്പൻ ഒരു വടിയുന്നിക്കൊണ്ടു കാൽനടയായി മടങ്ങിയെത്തിയ കാഴ്ച ഗ്രാമക്കാരുടെയെല്ലാം എന്തെന്നില്ലാതെ വിസ്മയിപ്പിച്ചു. ഒരു മാസംകൂടി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവനു വടിയുടെ സഹായവും വേണ്ടെന്നായി. സന്ധികളിലെ വേദനയും അവയവങ്ങളുടെ ശോഷവും തീരെ വിട്ടുമാറി. പക്ഷേ ജോലിയുടെ അഭാവം അവനു മറ്റൊരു പേദനയായിത്തീർന്നു. വീട്ടിൽ തിരിച്ചെത്തിയതിനുശേഷം അവൻ, ഒരു കൊളമ്പുകാരൻ സ്റ്റേഫിന്റെ സഹായത്താൽ ഡബ്ബിപ്പണി ഏറ്റെടുത്തു സ്വാധീനമാക്കി. പക്ഷേ അതുകൊണ്ടുണ്ടോ ഉപജീവനം സാധിക്കുന്നു? കുഞ്ചപ്പൻ ആലോചിച്ചാലോചിച്ചു കഴങ്ങി. പഴയ എൻജിനീയറും സ്റ്റേഷൻമാസ്റ്ററും മറ്റും എങ്ങോട്ടോ മാറിപ്പൊയ്ക്കിഴിഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ അവനു റെയിൽവേസ്റ്റേഷനിൽ യാതൊരു പരിചയക്കാരമില്ലാതായി. പണ്ടത്തെപ്പോലെ സ്റ്റേഷനിൽ പ്രവേശിപ്പാൻതന്നെ അവനു വളരെ പ്രയാസപ്പെടേണ്ടിവന്നു. ഭാരപ്പെട്ട വല്ല പണിയുമെടുക്കുവാനാണെങ്കിൽ അവന്റെ കായബലം മതിയായിരുന്നില്ല. സാഹസബുദ്ധ്യ വല്ലതിലും എളുപ്പാൽ വീണ്ടും വാതം കോപിച്ചേക്കുമെന്ന് അവനു ഭയമുണ്ടായിരുന്നു.

ഒരു ദിവസം കുഞ്ചപ്പൻ സ്റ്റേഷനിൽ കടന്നുകൂടി, ഗാർഡിന്റെ 'സേവചിടിച്ചു' വണ്ടിയിൽ കയറിപ്പറ്റി. എവിടേക്കാണെന്ന് അവനു തന്നെ തീർച്ചപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. കാരോ ആപ്പീസിലും അവൻ ഇറങ്ങിയിന്ന്, തന്റെ പരിചയക്കാർ വല്ലവരുമുണ്ടോ എന്നു തിരക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഒടുവിൽ കോഴിക്കോട്ടെത്തിയപ്പോൾ അവടത്തെ സ്റ്റേഷൻമാസ്റ്റർ കുഞ്ചപ്പനെ കണ്ടിട്ട്, "അല്ലാ, കുഞ്ചപ്പനല്ലേ ഇത്? നീ എവിടേക്ക്?" എന്നു ചോദിച്ചു.

കു:— "എവിടേക്കെന്നില്ല, എമാനേ."

സ്റ്റേ. മാ:— "എന്ത്? എവിടേക്കെന്നില്ലേന്നോ?"

കുഞ്ചപ്പൻ തന്റെ ചരിത്രമെല്ലാം ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞു. ഇതോ ഡിൽവെച്ച് എൻജിനീയറാണെന്നിട്ടു വരാറുണ്ടായിരുന്ന കുഞ്ചപ്പനെ

സ്റ്റേഷൻമാസ്റ്റർ കേവലം വിസ്മയിച്ചിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹം അവനോടു് അനുകമ്പാതിരേകത്താൽ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: -

“എതായാലും കുഞ്ചപ്പൻ ഇവിടെ താമസിച്ചോ. തൽക്കാലം ഒരു വാച്ചറുടെ ജോലിക്ക് ഒഴിവുണ്ട്. രണ്ടുനാലു ദിവസത്തിനുള്ളിൽ നിന്നെ അവിടേക്കേല്പട്ടുത്താം.”

കുഞ്ചപ്പൻ മനസാ ഇശ്ശപരസ്സോതും ചെയ്തു. സ്റ്റേഷൻമാസ്റ്റർ പറഞ്ഞപടി അവൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീട്ടിൽ പോയി, ഗാഹ്നികകായ്ക്കുള്ളിൽ സഹകരിച്ചു രണ്ടുനാലു ദിവസം കഴിച്ചുകൂട്ടി. അതിനുള്ളിൽ അവൻ വാച്ചർജോലിയുടെ സ്വഭാവം മുഴുവൻ മനസ്സിലാക്കി. കരാഴ്ത്തുകയും അവൻ വാച്ചറായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. താമസത്തിന്നു സ്റ്റേഷനടുക്കൽതന്നെ ഒരു കൊച്ചുവീടും അവനു മാസ്റ്റർ നൽകി. എതാനും ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ അവൻ നാട്ടിൽ പോയി ഭാര്യയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു നവമായി ജീവിതംമാരംഭിച്ചു.

വാച്ചർ ജോലിയിൽ കുഞ്ചപ്പൻ വളരെ തിഷ്ണിച്ചിരുന്നു. റെയിൽവേന്റെ കേടുപാടുകൾ പോക്കുക, പാതയിൽ തടസ്സങ്ങൾ ഇല്ലാതെ സൂക്ഷിക്കുക, സമയം തെറ്റാതെ കൊടികാണിക്കുക - ഇത്യാദി കാര്യങ്ങളിൽ അവൻ രാവു പകലും ഒപ്പം ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നുവെന്നു പറയാം. ജോലിയിൽ അവൻ പ്രദർശിപ്പിച്ച തിഷ്ണ സ്റ്റേഷൻമാസ്റ്റർക്കും റെയിൽവേ ഇൻസ്പെക്ടർക്കും മറ്റും വളരെ സന്തോഷം ജനപ്തിച്ചു വീടിന്നരികെ റെയിൽവേ കമ്പനിക്കാരുടെ വകയായുണ്ടായിരുന്ന പറവിൽ പയറും കിഴങ്ങും മറ്റും തട്ടുപിടിപ്പിപ്പാൻ അനുവാദത്തിനുവേണ്ടി അവൻ സമർപ്പിച്ച അപേക്ഷ കേവലം നിരാകരിക്കപ്പെട്ടില്ല. ഒഴിവുള്ള സമയം ഡപ്പിപ്പണിക്കും പയറുകൃഷിക്കും മറ്റുമായി അവൻ ഉപയോഗിച്ചുവന്നു. സായാഹ്നത്തിൽ അവൻ ഡപ്പിക്കൊമ്പും കത്തിയുമേന്തി റെയിൽവേ പാലത്തിന്മേൽ പോയിരിക്കുക പതിവായിരുന്നു അവിടെ വെച്ചു അവൻ മറ്റൊരു വാച്ചറോടു പരിചയപ്പെടാനിടയായി. എതാനും ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ അവരുടെ സഖ്യം പരിണതി പ്രാപിച്ചു. പിന്നെ എല്ലാദിവസവും വെയിലാറിയാൽ കുഞ്ചപ്പനും കിട്ടപ്പയും പാലത്തിലെത്തി സൈപരഭാഷണം ചെയ്യുന്ന മട്ടിലായി. അതു വഴിക്കു കിട്ടപ്പ റെയിൽവേ അധികൃതന്മാർ കുഞ്ചപ്പനോടു കാണിച്ചിരുന്ന അനുകൂലഭാവം മശേഷം മനസ്സിലാക്കി.

കിട്ടപ്പക്കു റെയിൽവേ പണിയിൽ പഴക്കവും തഴക്കവും ധാരാളം ഉണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ അവനു ജന്മനാ അട്ടിപ്പോരായി കിട്ടിയിരുന്ന കറവും കുന്ദുതിയും നിമിത്തം അധികൃതപ്രിണയത്തിന് അവൻ സ്വല്പം അസമർത്ഥനായിരുന്നു. അവനു കുറുമില്ലാത്തൊരു കൊല്ലം അതർപ

യുന്തം കുഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. എന്നാലും 'കൂസുമാ കുന്നിപോലും' എന്ന മട്ടിലായിരുന്നു അവന്റെ ജീവിതം. വാച്ചർപണിഭായ്ക്കെയല്ലിച്ചു വല്ല വഴിക്കും തിരിക്കാൻ അവനു തെല്ലും മടിയുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ ഈ സ്ഥിതിഗതികൾ കൂട്ടുകാരനോടു പറയാൻ അവൻ അസന്നദ്ധനായിരുന്നു. കരുദിവസം കുഞ്ചപ്പൻ കണ്ടപ്പോൾ കിട്ടപ്പ ഇങ്ങനെ സംഭാഷണമാരംഭിച്ചു:—“ചങ്ങാതി മനുഷ്യനോളം ക്രൂരനായൊരു ജീവി വേറെയുണ്ടോ? ഇല്ലെന്നാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നത്.” ഈ ഉപക്രമം കുഞ്ചപ്പൻ വളരെ അപ്രതീക്ഷിതമായിരുന്നുവെന്നു പറയേണ്ടല്ലോ. അവൻ അതിന്റെ സാരമെന്തെന്നറിയാൻ കിട്ടപ്പയോടു പല ചോദ്യങ്ങളും ചോദിച്ചു. അവൻ കാര്യത്തിന്റെ സ്വഭാവമൊന്നും വെളിപ്പെടുത്തിയില്ല—അനന്തരം അവർ പതിവിൻപടി കുറെനേരം സൈപരഭാഷണം ചെയ്ത്, പിരിഞ്ഞു, വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങി.

അന്നുരാത്രി കുഞ്ചപ്പൻ തന്റെ ഭായ്ക്കയോടു കിട്ടപ്പയുടെ കോലത്തെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞു. ഉടനെ ആ സ്ത്രീ, “ഈ അരിശമൊക്കെ നമ്മോടാണെന്നുണ്ടോ? ഇന്നലെ, ഞാനും കിട്ടപ്പച്ചേട്ടന്റെ ഭായ്ക്കയും തമ്മിൽ കാരാന്നു പറഞ്ഞുകൂട്ടത്തിൽ അവർ നിങ്ങളുടെ ശമ്പളത്തെക്കുറിച്ച് ചോദിക്കുകയുണ്ടായി. കിട്ടപ്പച്ചേട്ടൻ 1½ ക കൊറച്ചെ കിട്ടുന്നോളം.” എന്നു പറഞ്ഞു. കുഞ്ചപ്പൻ, “അതിനു നമ്മളെന്തുപിടിച്ചു?” എന്നു തരം നല്ലിക്കൊണ്ടു കളിക്കാനിറങ്ങി.

പിറ്റേദിവസം സായാഹ്നത്തിൽ കുഞ്ചപ്പൻ പതിവിൻപടി പാലത്തിൽ ചെന്നപ്പോൾ കിട്ടപ്പയെക്കണ്ടില്ല. കിട്ടപ്പയുടെ ഭായ്ക്ക കുറച്ചുകലെയായി കിണറ്റിന്നരികെ വെള്ളം കോരിക്കൊണ്ടുനിന്നിരുന്നു. അവരോടു വിളിച്ചുചോദിച്ചപ്പോൾ, കിട്ടപ്പ അനുമുക്കു വീട്ടിൽനിന്നിറങ്ങിയെന്നും മടങ്ങിയെത്തിയില്ലെന്നും കുഞ്ചപ്പനു മനസ്സിലായി. അവൻ പിന്നെ അവിടെ തടമുതിച്ചില്ല. അങ്ങാടിയിൽപോയി കുറച്ചു പോത്തിന്റേക്കൊമ്പു വാങ്ങിക്കൊണ്ടു വരാമെന്നു കരുതി അവൻ റെയിൽ പാത കടന്നു കിഴക്കോട്ടു തിരിച്ചു.

കുഞ്ചപ്പൻ മടങ്ങിയപ്പോൾ മണി എഴായി. ഇരുട്ടെണ്ണം പരന്നു. റെയിൽപാതയും മറു കരപരിമിതൻ നോക്കിയാൽ കാണാത്ത മട്ടിലായി. കുഞ്ചപ്പൻ പാതക്കടുത്തെത്തി. അവിടെ ആരോ കുനിഞ്ഞിരിക്കുന്നതായി അവനു തോന്നി. ‘ആരാ, ആരാ’ എന്നു പലവട്ടം ചോദിച്ചിട്ടും അവൻ ഉത്തരമൊന്നും കിട്ടിയില്ല. അവൻ കുറെക്കൂടി അടുത്തു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിയപ്പോൾ ആ മനുഷ്യൻ എണീറ്റോടി. അയാൾ കിട്ടപ്പയായിരുന്നു. കുഞ്ചപ്പൻ “നില്ലെടോ, നില്ലെടോ” എന്നു അനേകം തവണ വിളിച്ചിട്ടും കിട്ടപ്പ നിന്നില്ല. കുഞ്ചപ്പൻ പാതകടന്നു വീട്ടിലേക്കു

പോകാനൊരുങ്ങി. പക്ഷേ കാൽവെച്ചപ്പോൾ റെയിലിനു എന്തോ തകരാറുണ്ടായിരുന്നതായി അവനുതോന്നി. അവൻ പേനാക്കുത്തിയും കൊമ്പും താഴെവെച്ച റെയിൽ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. സ്കീപ്പറിൽ റെയിൽ ഉറപ്പിക്കാൻ വെച്ചിട്ടിരുന്ന ആണികൾ നാലോ അഞ്ചോ എണ്ണം ഇളകിപ്പോകയും റെയിൽതന്നെ കുറച്ച് ഉള്ളിലേക്കു വളയുകയും ചെയ്തിരുന്നു. കുഞ്ചപ്പൻ ഒന്നമ്പരന്നു, 7¹/₂ മണിക്കൂറു വണ്ടിക്കു മുമ്പു റെയിലിന്റെ കേടുപാടുകൾ തീർത്തില്ലെങ്കിൽ!— പിന്നാലെ കഥ അവൻ കാക്കാൻ പോലും പ്രയാസമായി. ജോലി കമ്പിളിൽ! മാത്രമോ? വണ്ടി റെയിൽപ്പാതയിൽനിന്നു തെറ്റിയാൽ— ഇത്രയോത്തുപ്പാടുകൾ അവൻ വിട്ടിലേക്കോടി. വല്ല ഇരുമ്പുകൂടവും കൊണ്ടുവന്നു റെയിൽ ശരിപ്പെടുത്തണമെന്നായിരുന്നു അവന്റെ ഉന്നമം. കുറച്ചോടിയപ്പോൾ അതു തല്ലാലം പറ്റാത്തതോണുകയാൽ അവൻ കാട്ടം സ്റ്റേഷനിലേക്കുവന്നു. പത്തടി വെച്ചു തോടെ അവൻ വണ്ടിയുടെ ചുറ്റുംവിട്ടു കേട്ടു. അപ്പന്റെ ഉള്ളിൽ തിവിഞ്ഞു. ഉടനെ അവൻ പിന്നിരിഞ്ഞു വീണ്ടും വിട്ടിലേക്കുവന്നു ഗതി. ചുവന്ന കൊടി എടുത്തു ഉടനെ അപകടസ്ഥാനത്തെത്താനായിരുന്നു ആ പോക്കു. അഞ്ചു വിനാഴികക്കുള്ളിൽ വണ്ടിയുടെ ഉഗ്രമായ വെളിച്ചം ദൂരെക്കാണുമാറായി. അവൻ പിന്നെ ആപൽസ്ഥാനത്തേക്കുതന്നെ വന്നു കാട്ടം. അവിടെ എത്തിയതോടെ അവൻ, പേനാക്കുത്തി തപ്പിയെടുത്തു, അതുകൊണ്ട് ഇടത്തെക്കയ്യിൽ കത്തി, വ്രണത്തിൽനിന്നു പ്രവഹിച്ച രക്തംകൊണ്ട് ഉത്തരിയായിരുന്ന നാടൻമുണ്ട ചുവപ്പിച്ചു, അതു കൊടിയായി വലുത്ത കൈകൊണ്ടുയർത്തിക്കാണിച്ചു. വണ്ടി അടുത്തെത്തി. വളഞ്ഞ റെയിലിൽ കയറും മുമ്പു വണ്ടിനിന്നു. ഡ്രൈവറും മറ്റും അവിടെ ഇറങ്ങി. അവർ കണ്ടതു ബോധംകെട്ടുവീണ കുഞ്ചപ്പനെയാണെന്നു.

ഉപനിഷത്തിലെ ഒരു പദേശപ്രസംഗം. *

[സാമിത്വശിരോമണി പി. എസ്സ്. സുബ്ബരാമചന്ദ്രൻ]

പുണ്യഭൂമിയായ ഭാരതവർഷത്തിലെ പുരാതനനിവാസികളായിരുന്ന ഋഷിശാപരന്മാർ തങ്ങളുടെ പ്രിയസന്താനങ്ങൾക്കായി സമ്പാദിച്ചു വെച്ചിട്ടുള്ള അമൂല്യമായ വിജ്ഞാനസമ്പത്തിൽ അഗ്രിമസ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്ന ചില അനന്തരഗുണങ്ങളാണ് ഉപനിഷത്തുകൾ. ആത്മതത്വത്തെ വിഷയമാക്കി വിരചിച്ചിട്ടുള്ള വേദാന്തദർശനത്തിന്റെ അസ്ഥി വാരവും പരമപ്രമാണവുമായി ഗണിക്കപ്പെട്ടുവരുന്ന പത്തു ഉപനിഷത്തുകളും വാനപ്രസ്ഥശാസ്ത്രം കൈക്കൊണ്ട വിരക്തന്മാർക്ക് അരണ്യത്തിൽവെച്ച് അഭ്യസിക്കുന്നതിനായിട്ടാണ് മാമുനിമാർ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതു്. അവയെല്ലാം മുഖ്യമായി മോക്ഷമാർഗ്ഗത്തെ ഉപദേശിക്കുന്നവയാണെങ്കിലും, ആ മാർഗ്ഗത്തിലേക്കുള്ള ഗതിയെ സൂക്ഷരമാക്കിത്തീർക്കുന്ന പല സഭാചാരതത്വങ്ങളും ലൌകികന്മാരുടെ ആവശ്യത്തിനായി അവയിലവിടവിടെ കൂട്ടിച്ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. സാംസാരികസുഖങ്ങളെ സന്യസിച്ച്ചിട്ടില്ലാത്ത സാധാരണന്മാർക്ക് പ്രാപഞ്ചികജീവിതത്തിൽപോലും പ്രശാന്തത നേടുവാൻ പകരിക്കുന്ന അത്തരം തത്ത്വോപദേശങ്ങളിലൊന്നാണ് തൈത്തിരീയോപനിഷത്തിലടങ്ങിയ ധർമ്മാശാസനം. വേദാധ്യയനത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ ഗുരുകുലവാസത്തിൽനിന്നു വിരമിക്കുന്ന ബ്രഹ്മചാരികൾക്കു തല്പരപ്പെട്ടിരുന്ന ആ ധർമ്മോപദേശം ഇക്കാലത്തേ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു വിദ്യാഭ്യാസം കഴിയുന്നതാകട്ടെ സർവ്വകലാശാലക്കാർ കൊടുത്തുവരുന്ന ഉപദേശത്തേക്കാൾ വളരെയധികം ഗൗരവവും ഗാംഭീര്യവുമുള്ളതായിട്ടാണ് കാണപ്പെടുന്നതു്.

സംഹിത മദ്യവനം ഓതിച്ചുകൊടുത്തശേഷം ആചാര്യൻ അന്തേവാസിയാട്ടു് ഉപദേശിക്കുന്നു:—“സത്യം പറയുക. ധർമ്മം അനുഷ്ഠിക്കുക. ഗുരുവിന്റെ ഇഷ്ടമനുസരിച്ചു ദക്ഷിണകൊടുത്തശേഷം സന്തതിക്കു വിച്ഛേദം വരാതിരിപ്പാനായി വിചാരിപ്പുക. സത്യം, ധർമ്മം എന്നിവയിൽനിന്നെന്നപോലെതന്നെ അവനവന്റെ നന്മയ്ക്കും ശ്രേയസ്സിനുമുതകുന്ന കർമ്മങ്ങളിൽനിന്നും തൊറിപ്പോകാതിരിപ്പാൻ ശ്രദ്ധിക്കണം. സ്വയം അദ്ധ്യയനം ചെയ്യുക, മറ്റുള്ളവരെ അദ്ധ്യാപനംചെയ്യുക എന്നിവയിൽ ഒരിക്കലും അശ്രദ്ധ കാണിക്കരുതു്. ദേവകാര്യങ്ങളിലും പിതൃകർമ്മങ്ങളിലും പിഴ പാറിപ്പോകരുതു്. മാതാപിതാക്കന്മാർ, ആചാര്യൻ, അതിഥികൾ എന്നിവരെ ഹൃദയപരമായി

* പകർപ്പവകാശം, ചേവങ്കുന്ന്.

പോലെ വിചാരിക്കണം. അനിവൃത്തമായ പ്രവൃത്തികൾമാത്രമേ ചെയ്യാവൂ. ആചാർയന്മാർ അനുഷ്ഠിച്ചുകാണുന്ന സൽപ്രവൃത്തികളെ മാത്രമേ അനുസരിക്കാവൂ. തങ്ങളേക്കാൾ പൂജ്യന്മാരായ ആരെങ്കിലും സംസാരിക്കുമ്പോൾ അച്ഛൻ പറയുന്നതിന്റെ സാരം ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം ശ്രവിക്കുകയും അവരുടെ മുമ്പിൽ മൗനമവലംബിച്ചു വിനയപൂർവ്വം പെരുമാറുകയും ചെയ്യണം. എന്തെങ്കിലും ദാനം ചെയ്യുന്നതായാൽ അതും ശ്രദ്ധയോടും ഭയത്തോടുംകൂടി വേണ്ടതാണ്. ധർമ്മവിഷയത്തിൽ വല്ല സംശയവും നേരിടുന്നതായാൽ കൃത്യാകൃത്യവിചാരത്തിൽ കശലന്മാരും ധർമ്മപുരസ്കാരമായ മഹാനാമയുടെ പ്രവൃത്തികളെ അനുസരിച്ചുകൊള്ളുക. ഇതാണ് ധർമ്മവിധി. ഇതാണ് സദാചാരോപദേശം. ഇതു തന്നെയാണ് വേദരഹസ്യം. ഇപ്രകാരമാണ് പ്രവർത്തിക്കേണ്ടത്.”

ചോകത്തിന്റെ നിലനില്പിനായി എല്ലാവരും ഒരുപോലെ ആചരിക്കേണ്ടുന്ന ശാശ്വതധർമ്മങ്ങൾ, അവയവന്റെ ഐഹികമായ അഭ്യുദയത്തിനും പാരത്രികമായ ശ്രേയസ്സിനുമായി എല്ലാപ്പോഴും അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടുന്ന സ്വധർമ്മം, ആജീവനാന്തമുള്ള അനുഷ്ഠാനംകൊണ്ടുമാത്രം അപനയിക്കപ്പെടാവുന്ന ഋണങ്ങളിൽനിന്നു വേർപാടു നേടുവാനുള്ള കർത്തവ്യകർമ്മങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ നാനാപ്രകാരങ്ങളായ ധർമ്മങ്ങളെ മുഴുവനും വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഈ വേദാനുശാസനം പ്രാചീനായുചർത്തിലെ വിദ്യാഭ്യാസരീതിയേയും അതിന്റെ പരമോദ്ദേശത്തേയും വേണ്ടുവോളം വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. ധർമ്മാർത്ഥത്തിൽനിന്ന് ഒരു നെല്ലിട പോലും തൊരിക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസം ഫലപ്രദമല്ലെന്നായിരുന്നു മാമുനിമാരുടെ മതം. ചെറുകിടവ്യവഹാരങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവർ അവശ്യം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടുന്ന ആചാരങ്ങളെയും പ്രസ്തുതാപദേശം എത്ര വിശദമായി വിളിച്ചുപറയുന്നു! പുതുമ്പുനാരായണ തങ്ങളുടെ ശിഷ്യന്മാരും തങ്ങളെപ്പോലെതന്നെ വിവേകികളും വിനീതന്മാരുമായിത്തീരേണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹം ആരണ്യകന്മാരായ ആ ആചാർയന്മാർക്ക് എത്രത്തോളം ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നുള്ളതും നമുക്ക് ഇതിൽനിന്ന് അനുമാനിക്കാവുന്നതാണ്. ചുരുക്കിപ്പറയുന്നതായാൽ, മഹഷിമാരുടെ മനസ്സംസ്കാരത്തിനേറായും ധർമ്മബാധത്തിനേറായും ദൃഷ്ടാന്തമായി വിളങ്ങുന്ന ഈ ഉപദേശം മനുഷ്യസമുദായത്തിന്നു ജാതിമതഭേദവും കാലദേശവ്യത്യാസവും കൂടാതെ അംഗീകരിക്കാവുന്ന ഒരു ധർമ്മാദർശത്തെ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെന്നു നിസ്സംശയം പറയാവുന്നതാണ്. ഈ മാതിരിയുള്ള എത്ര തത്വരത്നങ്ങളാണ് മറ്റ് മറ്റാകട്ടെക്കിടയിൽ മറഞ്ഞുകിടക്കുന്നത്! എന്നാൽ അഭിജ്ഞാനന്യന്മാരായ ആധുനികന്മാർ അവയെ കാണുന്നതുമില്ല; അവയുടെ വിലയറിയുന്നതുമില്ല.

തടാകതീരത്തു്.

[കെ. ആർ.]

കടലിൻ തീരത്തെത്തി
താനയായ് താമസമെമ്മൻ-
കടമൊന്നൊക്കത്തേന്തി-
യന്തിമസന്ധ്യാദേവി.
താഞ്ഞന്ന, ലോളംചേർത്ത
വാപിതൻ തടത്തിൽ ഞാ-
നാത്തകൊതുക്മനം
ചെന്നുവെല്ലുകയായി.

സ്വപ്നമാം തടാകത്തിൽ-
ബിംബിച്ചുഞൊളഭിക്കി-
ലുച്ചത്തിൽപാടിപ്പാടി-
യാടുന്ന വംശശ്രേണി;
കരിടം കുണ്ണയിക്കും
പൂക്കണിക്കൊന്നക്കാട-;
ങ്ങൊരിടം ചഞ്ചൽപത്ര-
കുളികദംബകം;
മുൾച്ചെടിപ്പടപ്പ്ണി-
ങ്ങുയരും പാറക്കൂട്ടം;-
ഉൾച്ചെപ്പിലാക്കാനന്ദ-
മിസ്ഥലം രമണിയം!
തേനോലുംഗ്രാമംപാടി
പൈകിളിക്കൂട്ടം, ചുറ്റ-
മാനന്ദലാസ്യം ചെയ്തു
വാരന്തിപ്രസൂതങ്ങൾ.

വണ്ണവൈചിത്ര്യംകോല-
മാസന്നസ്ഥലികളാൽ
വണ്ണഗ്രാമം വിളങ്ങുന്ന
വാപിയന്നേരം കാണായ്

ഏകരൂപസ്വാരാഗ-

മന്യത്രനൈശങ്കായ -

ആകുമിവചേന്ദ്രം

മിന്നുന്നവാനുപോലെ.

ശൃംഗമസുന്ദരമായ

ശാദലപ്പരപ്പിലാ-

ഗ്രാമത്തിൽച്ചെന്നെത്തുന്ന

കൊച്ചുകാലടിപ്പാത

അന്തിവെയ് ലൊളിചിന്നി-

ക്കാണായാപ്രദേശത്തിൻ

സിന്ധുരാകിതശ്രീല-

സീമന്തരേഖയ്ക്കൊപ്പം.

വേപിതാധരങ്ങളാ-

ലതിനെച്ചുംബിപ്പാനായ്

വെമ്പുന്ന തിരക്കൊണ്ട

ദീപ്തികരാഗോദാരം.

അത്തടാകത്തിൻവക്ക-

ത്തക്കളിരന്തിക്കാറ്റേ-

ററഞ്ഞളിയിരിൽക്കാലി-

ട്ടൊരുപാറതൻ മീതെ,

പതിവിൻപടിക്കണം

ചെന്നിരിപ്പായി ഞാനാ-

പ്പഴംപൂപൊഴിയുന്ന

പുത്തിലഞ്ഞിതൻ കീഴിൽ.

അങ്ങിരിക്കവേകാണാം

മുണിലാഗ്രാമംചുഴം

തുംഗപാദപഞ്ചരംഭ-

ള്ളന്തരാളത്തിൽക്കൂടെ

സാരാഭയേലും മേല-

ഞ്ഞല്ലുകൾമീതെപ്പാറം

സാസ്വതംഗലദീപ-

സുന്ദരസദനങ്ങൾ.

മലയാണഗ്രാമത്തിൻ
 തെക്കു,തിനാരാൽത്താഴ-
 ത്തലതല്ലുനൂ പച്ച-
 കടൽപോലൊരുവാടം.
 അദൃതൻ പിൻഭാഗത്തു-
 നിന്നാരോ കളിയായി-
 ദൃഢസമെറിഞ്ഞൊരു
 മുല്ലപ്പൂമാലയൊപ്പം
 വ്യോമത്തിലണിയായി-
 പൊന്നിയവലാകുക-
 ഉമനഃവീണുവന്നാ
 വയലിൻ മടിത്തട്ടിൽ.
 കൊച്ചുനീത്തോടൊന്നുണ്ടു
 കുളനാദത്താൽകൊഞ്ചി-
 കൊഞ്ചിയങ്ങലക്കൈകൾ
 കടഞ്ഞുകളിക്കുന്നു.
 ചാലെയുണ്ടുദൂകുറ
 പുകലമലിപ്പിച്ചു
 ചേലൊത്തു ചാഞ്ചാടുന്ന
 കാശപ്പൽ നിറ യിളെ.
 അങ്ങിനന്നു ഞാൻ വീണ്ടും-
 വീണ്ടുമോരോന്നും നോക്കി-
 ബംഗംഗമാറതാമോരോ
 സൗന്ദര്യവിലാസവും.
 പതിവായ് കാണുന്നുണ്ടു
 ഞാനിതെല്ലാ,മെന്നാലും
 പഴുകിലവയെന്നും
 നൂതനാലോകം താൻ മേ.
 എന്തെന്തു മട്ടേതിലെ-
 നന്നരംഗ,മോരോന്നും
 ചന്തത്തിലെൻചിത്തത്തി-
 ലങ്ങനെ നിഴലിക്കു?
 ചിലപ്പോൾ വാപീജലം
 പോലവേ തെളിവേലും;

ചിലപ്പോളാകാശം പോൽ
 വിസ്തൃതമായിത്തീരും;
 ചിലപ്പോൾ മലപോലെ
 നിശ്ചലോന്നതമാകും;
 ചിലപ്പോളാണെൻപ്പാടും
 പോലവേ യലതല്ലും.
 തന്നത്താൻമാനേവ,
 മെൻചാരത്തുടൈപോയോ-
 രന്നിമയങ്ങുകുള്ള
 കാലൊച്ച കേട്ടിലാ ഞാൻ.

അണ്ണിതന്നടിയില-
 യ്ക്കുറിയുറിപ്പോയ് മെല്ല-
 നപ്പകലതിലിട്ട
 കനകപ്പൊടിയെല്ലാം.
 ഭൂമനീനോരോന്നായാ-
 ഗ്രാമവുംകാടും മാച്ചെൻ-
 ചാരത്തുപറിക്കുടി
 നില്ക്കയായിരുക്കുട്ടം.
 സ്വപ്നലോകത്തിൽനിന്നും
 തിരിച്ചുവന്നെൻചാരം
 സ്വപ്നം കണ്ണോടിക്കെ-
 യത്തുതം! ആസ്വംമാത്രം
 മാതസോല്ലാസംതന്ന
 കാഴ്ചകളുശേഷവും
 മാഞ്ഞുപോയിരുട്ടത്തെൻ
 വഴിതപ്പുകയായ് ഞാൻ.

കൂരിരുട്ടിനെപ്പേന്തും
 ശപിച്ചും, വഴിനീളെ
 വാരേലുമട്ടു ശങ്ങൾ
 വെച്ചേറെ സ്മരിച്ചുഞാൻ
 പോകവേ, വഴിവക്കി-
 ലുള്ളൊരു കുടിലിന്റെ-
 യാകരൂസന്ധ്യാഗിത-
 മിങ്ങനെ കലാശിച്ചു: -

“എതു ചിത്രവുമാജ്ഞാൻ
 മാത്രമല്ലല്ല യത്ര
 ചേതോമോഹനമായി-
 കുറിപ്പു പ്രകൃതീശി?
 എതുശബ്ദവും ചേരാൻ
 നിത്യമുക്തയികൽ;
 എതു ദീപ്തിയും പൊലി-
 ണ്ണിടവാനിരളികൽ;
 എതു ജീവിതവുപോയ്
 മൃത്യുവിലില്ലാതാവ-
 നെന്നല്ലീ നിയതിതൻ
 നിയമം സന്താനം?
 ഞ നിലയ്ക്കൊരുതെല്ല-
 നേരത്തേയ്ക്കുതാൻ പോര
 മാഹന്ദമളിയ
 വസ്യവെക്കുരേനേരം
 കേവലം ക്ഷണികമാ-
 മൊരിരുൾ മറച്ചെന്നാൽ
 കേഴുവതെന്നിന്നജ്ഞർ
 പോലെയെൻകവേ ഭവാൻ?
 എതു കൂരിരുളിനീ-
 യിരവിൻ സപാധിനത്തിൽ-
 ചേതസ്സിൻ പൊലിയാത്ത
 ദീപ്തിയെ മറയ്ക്കുവാൻ?”

ഗ്രന്ഥനിരൂപണം.

“കാൽ പരിയിലെ കല്പപാദപം.”

ഗ്രന്ഥകർത്താ:

[കൈനിക്കര പത്മനാഭപിള്ള]

ഭാഷാസാഹിത്യത്തിലെ അഭിനവവും അഭിരാമവുമായ മറ്റൊരു പ്രസ്ഥാനമാണല്ലോ ഗദ്യനാടകം. കേവലം ഇന്നലെ മാത്രം കൂമ്പട്ടത്ത സുന്ദരമായ ഈ സാഹിത്യപല്ലരി ഇന്നു താരം തളിരുമായി പന്തലിച്ചു നില്ക്കുന്നുവെന്നു പറയാൻ ഞങ്ങൾക്കു അത്യധികമായ ആനന്ദവും അഭിമാനവും തോന്നുന്നുണ്ട്. ശ്രീമാൻ കൈനിക്കര പത്മനാഭപിള്ളയുടെ പുതിയ നാടകമായ ‘കാൽ പരിയിലെ കല്പപാദപം’ മുഖിൽവെച്ചു കൊണ്ടാണു ഞങ്ങൾ ഇത്രയും പറയുവാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നത്.

ഒരു പുതിയ പ്രസ്ഥാനമായതുകൊണ്ടായിരിക്കാം, ഗദ്യനാടകത്തെപ്പറ്റി വിവിധങ്ങളും വിരുദ്ധങ്ങളുമായ അഭിപ്രായങ്ങൾ പ്രചാരത്തിലുണ്ട്. ഗദ്യനാടകത്തിന്റെ ഇതിവൃത്തസ്വീകരണത്തെപ്പറ്റി വളരെ വാശിയായി വാദിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നു. സാമുദായികങ്ങളായ ഇതിവൃത്തങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കി രചിക്കപ്പെടുന്ന നാടകങ്ങളേ നാടകങ്ങളാകട്ടെ വെന്നും, മറ്റുള്ള നാടകങ്ങൾ മനുഷ്യസമുദായത്തിനു യാതൊരു വകയേയും ചെയ്യാൻ പറ്റാത്ത വെറും ‘പഴഞ്ചൻ’ കഥകൾ മാത്രമേ ആവുന്നുള്ളുവെന്നും ചില പുത്തൻകുറുകാർ പ്രസംഗിക്കുന്നതു ഞങ്ങൾ കേൾക്കാറുണ്ട്. അവർ പറയുന്നത് അപ്പടി വകവെച്ചു കൊടുക്കുവാൻ ഇന്നും ഞങ്ങൾ തയ്യാറില്ല. സമുദായത്തിന്റെ സുസ്ഥിരവും സുന്ദരവുമായ സംഘടനയ്ക്കു ഉതകുന്നതായ സൃഷ്ടിപരങ്ങളായ സംഭവങ്ങളെ, സാഹിത്യഭംഗിയോടും അഭിനയയോഗ്യതയോടുകൂടി, രംഗത്തു കൊണ്ടുവരുന്നതാണു നല്ലതായ ഒരു നാടകത്തിന്റെ കർത്തവ്യമെങ്കിൽ—എന്നാണ് ഞങ്ങൾ മൗസ്സിപാക്കിയിട്ടുള്ളത്—ചിദ്രൂപനായ ഒരു നാടകകാരന്റെ കയ്യിൽ സാമുദായികമൊ, ചരിത്രപരമൊ, ഇതിയാസപരമൊ ആയ ഇതിവൃത്തങ്ങൾക്കു തുല്യപ്രസ്ഥാനമാണു ഞങ്ങൾ കാണുന്നത്. മനുഷ്യസമുദായത്തിന്റെ മൗലികമായ തത്വങ്ങൾ പലതും ചേദേതിമാസങ്ങളിലും, അവയുടെ വിജയാപജയങ്ങളുടെ സജീവങ്ങളായ ഉദാഹരണങ്ങൾ പലതും ചരിത്രത്തിലും കാണുന്നു. എന്നിരിക്കെ, ഇവയെ എതിനെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി എഴുതപ്പെടുന്ന നാടകവും—അതു തനി ‘സാമുദായികനാടകം’ അല്ലെന്നിരിക്കിലും—സഹൃദയഹൃദയോസ്താദകരമായിരിക്കും.

മരിച്ചു വാദിക്കുന്നവരോടുള്ള ഏറ്റവും ഉച്ചത്തിലും ഉറപ്പിച്ചും ഉള്ള മറുപടിയാണു ശ്രീമാൻ കൈനിക്കരയുടെ “കാൽവരിയിലെ കല്പപാദം.”

ബൈബിളാണു പ്രസ്തുതനാടകത്തിന്റെ ആസ്പദം; പ്രസിദ്ധഗ്രന്ഥകർത്രിയായ മേരിക്കോറലിയുടെ പേർപെറ ഗ്രന്ഥമായ “ബാറബ്ബസ്സാ”ണു പ്രചോദനം. വിദ്യാതങ്ങളായ ഈ രണ്ടു വിശ്വഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കും അപമാനം തോന്നത്തക്ക യാതൊന്നും ശ്രീമാൻ കൈനിക്കരയുടെ പുസ്തകത്തിൽ കാണുന്നില്ലെന്നു പറയുന്നതിൽക്കൂടുതൽ മലയാളത്തിലെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു നാടകകാരനെ ബഹുമാനിക്കുവാൻ ഞങ്ങൾക്കു വശമില്ല! ‘കല്പപാദം’ത്തിലെ കാരോ പാത്രവും സജീവവും അത്യുജ്വലവുമായിട്ടുണ്ട്. ഭരധികാരത്തിന്റെ ഭർമ്മദസ്സു നരഞ്ഞുപൊങ്ങി പുളുപ്പെടുക്കുന്ന കയാക്കസ്; വിലാസലാലസയും വിശ്വപ്രമാഹിനിയുമായ ജൂഡിത്ത്; ചുംബിച്ചു ചതിച്ചതിനുശേഷം പശ്ചാത്താപംകൊണ്ടു എരിപൊരിക്കൊള്ളുന്ന ജൂഡാസ്; തിഷ്ണമദിച്ചുപ്രേമത്തിന്റെ നിതാന്തസുന്ദരവിഗ്രഹമായ മദലനമറിയം; വസലപൂരമായ വഞ്ചിച്ചവന്റെ അരിഷ്ടാവസ്ഥയിലും മനമലിഞ്ഞുരി ‘മകനേ’ എന്നു പുളകം മുളപ്പിക്കുമോ വിളിക്കുന്ന കരുണാകരമായ കന്യകാമറിയം; പ്രശാന്തഗംഭീരനും, പ്രേമൈകാന്തമാവുമായ കൃഷ്ണ—ഇതിവൃത്തത്തിന്റെ സർവതോമുഖവും സാർവ്വലൗകികവുമായ രസത്തിലും, പ്രതിപാദനത്തിന്റെ പ്രതിപദമുള്ള അന്തസ്സിലും മലയാളനാടകങ്ങളിൽ ഏറ്റവും മഹാഘമായ ഒരു സ്ഥാനമാണു പ്രസ്തുതനാടകത്തിനുള്ളത്. സൗന്ദര്യത്തിന്റെ സാരി വലിച്ചിഴച്ചുകൊണ്ടു, മദോന്മത്തയായി നടക്കുന്ന ജൂഡിത്ത്—അവൾ അവളുടെ മണിച്ചുണ്ടോന്നു മടങ്ങിക്കൊണ്ടു പോദിക്കുകയാണു്:—“അപ്പോൾ ഈ സ്നേഹം എന്നു പറയുന്നത് എങ്ങിനെയിരിക്കും, തോഴി?” ഏതാണ്ടു് എല്ലാ പാത്രങ്ങളും ഒരുപോലെ നന്നായിരിക്കുന്ന ഈ നാടകത്തിൽ ജൂഡിത്തിന്റെ സൃഷ്ടിയാണു ഞങ്ങൾക്കു കൂടുതൽ ഹൃദയാവഴ്ജകമായിത്തോന്നിയത്. ചിലേടത്തു് അവൾ ക്ലിഷ്ടയാപാദിക്കുകൂടി മാതൃകയാവുന്നുവെന്നു ഞങ്ങൾക്കു തോന്നിപ്പോവുന്നു. വിലോഭിതയായ ആ വിശ്വപ്രമാഹിനിയുടെ സൃഷ്ടിയിൽ കുറച്ചും, അജ്ഞാതനായ ആ ‘തപജ്ഞാതി’—‘മെൽഷിയ’—രുടെ സൃഷ്ടിയിൽ ഏതാണ്ടു മുഴുവൻതന്നെയും ഗ്രന്ഥകാരൻ മേരിക്കോറലിയെ അനുകരിക്കുന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ അനുകരണം പലേടത്തും അസ്സലിനെക്കൂടി അതിശയിക്കുന്നുവെന്നു പറയാൻ ഞങ്ങൾ ധൈര്യപ്പെടുന്നു.

അവിടവിടെ, മറ്റുലവികാരങ്ങളുടെ മണൽത്തിട്ടുകളിൽകൂടി,

കൊച്ചുകൊച്ചു ഗാനനിർദ്ധരികൾ മുളിക്കാണ്ടുപോകുന്നത് ഏറ്റവും കണ്ണാനന്ദകരമായിരിക്കുന്നു.

ചിലേടത്തു് ഞങ്ങൾക്കു ചില അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങൾ ഇല്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. ശ്രീമാൻ പിള്ളയുടെ കാരോ പാത്രത്തിനും തികഞ്ഞ വ്യക്തിത്വമുണ്ടു്, സ്വാഭാവികതമുണ്ടു്. എന്നാൽ ഭൂധാസിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഞങ്ങൾക്കു് ഒരു സംശയം. സർവ്വസംഗപരിത്യാഗിയായി, ക്രിസ്തുദേവന്റെ തൃപ്പാദങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചു് ഏറിയ നാൾ കഴിച്ചുകൂട്ടിയ ഭൂധാസു്—ധനികനായ ഒരു പിതാവിന്റെ ഏക പുത്രനും, ആദർശധീരനുമായ ആ യുവാവു്—കേവലം 30 വെള്ളിത്തൂട്ടിനു വേണ്ടി തന്റെ ആത്മാവിനേയും ഗുരുവിനേയും കന്നിച്ചു വഞ്ചിക്കുക അസ്വാഭാവികമെന്നു മറ്റു പല മഹാനാടം വാദിക്കുന്നതിനോടു ശ്രീമാൻ പിള്ള യോജിക്കുന്നു. സംഭാവ്യതാ ഗുണത്തിനാവണ്ടി മേരീ കോറളിയെ അനുകരിച്ചു ജഗന്നോഹിനിയും കുടിലതന്ത്രാഗ്രസരയും ആയ ഒരു സഹോദരിയെ സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥകാരന്റെ കാചിത്ര്യ ബോധം ഏറ്റവും പ്രശംസനീയമായിട്ടുണ്ടു്. സോദരിസ്റ്റേയ്മസർവ്വസ്വനായ ഭൂധാസിനെക്കൊണ്ടു് അഭിനന്ദവിദഗ്ദ്ധനായ ആ കൊച്ചുനാജത്തി കാര്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിപ്പിക്കുന്നതും, കാര്യനിർവ്വഹണത്തിനുശേഷമുള്ള ഭൂധാസിന്റെ പശ്ചാത്താപരംഗങ്ങളും ഏറ്റവും വിജയകരങ്ങളായ രംഗങ്ങളാണു്. കൊടിയതായ ഒരു അപരാധമാണു ഭൂധാസിന്റെതു്. എന്നാൽ ഒരു അപരാധിയെക്കാൾ അധികം ദുരാഗ്രഹത്തിന്റേയും കെങ്കടപ്രവൃത്തിന്റേയും വിദഗ്ദ്ധനായ ഹിന്ദുങ്ങളാൽ ഉപയോഗിക്കപ്പെട്ട അനുകമ്പാർഥമായ ഒരു ആയുധമാണു്. കാർമ്മേഘത്തിന്റെ വക്കത്തുള്ള ഈ രജതരേഖ നയനാനന്ദകരമായ ഒരു കാഴ്ചയത്രെ. മനുഷ്യനിൽ ഉള്ള പിശാചിന്റെ നാടം വെറുക്കുമ്പോൾ, അവനിൽ ഉള്ള മനുഷ്യത്വത്തേയും ക്രോങ്ങളായ സന്ദർഭങ്ങളുടെ മുഖിലുള്ള അവന്റെ ബലഹീനതയോടു, നാം സഹതപിക്കുന്നു. എന്നാൽ അന്യത്ര ഈ ബോധത്തിനു വിരുദ്ധമായി ചിലതു കാണുന്നു. സഹോദരിയെ കാണുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ അജ്ഞാതനായ മെൽഷിയർ “അതായതിരിക്കയില്ല നിങ്ങളുടെ ഗുരുനാഥനെ വഞ്ചിക്കുകയെന്നു പറയുമ്പോൾ” (Page 91) മറ്റു ശിഷ്യസഹോദരന്മാരേക്കാൾ കൂടുതലായി ഭൂധാസു് മാത്രം “അതുകത്തോടും, ഭിത്തിയോടും, ഹൃദയക്ഷിണത്തോടുംകൂടി പിന്നോട്ടു മാറുവാൻ” എന്തിരിക്കുന്നുവെന്നു ഞങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാവുന്നില്ല.

മെൽഷിയറിന്റെ ഈ വാക്കുകളുടെ മുമ്പു ഭൂധാസിന്റെ മേൽ തട്ടാതെ സദസ്യക്കു് മാത്രം മനസ്സിലാവുകയാണെങ്കിൽ, ‘Dramatic Irony’ എന്ന ഉൽകൃഷ്ടമായ നാടകാലങ്കാരത്തിനു് അവിടെ സ്ഥാനമു

ണ്ടാവുമായിരുന്നു. ഇപ്പോഴാകട്ടെ, അതിന് ഇവിടെ പ്രസക്തിയില്ല. അപ്രകാരമായ ഈ അടിയാഴ്ചക്ക് അവിടവിടെ കാണുന്നതു കഥാഗതിയിലും സ്വഭാവരൂപീകരണത്തിലും അസംബന്ധം ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നു. അതു ഭൂധിത്തിന്റെ വിജയത്തേയും, യാസഫിന്റെ കൈടിപ്പുത്തിന്റേയും, പരിപൂർണ്ണമല്ലാതാക്കുകയും, അങ്ങിനെ നാടകത്തിന് ഒരു തേമാനം വരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

താൻ സ്നേഹിക്കാത്ത എല്ലാ പുരുഷന്മാരേയും മുഖിച്ച മയക്കുന്ന ഭൂധിത്ത്, താൻ സ്നേഹിക്കുന്ന ജ്യേഷ്ഠനെ, സോദരിപ്രാണനായ ഭൂധാസിനെ, തുറന്ന രംഗത്തുവെച്ചു ആലിംഗനം ചെയ്യുമ്പോൾ—അതു ജീവിതത്തിൽ ഒരിക്കൽമാത്രം വരുന്ന ഒരു സന്ദർഭത്തിലല്ല, അവളുടെ കപടങ്ങളായ ഹാവഭാവങ്ങളിൽ ഒന്നെന്നുമാത്രം വരുമ്പോൾ—കഥാ രംഗം എത്രതന്നെയായാലും വേണ്ടില്ല—മലയാളത്തിലെ രംഗത്തിൽ കൊണ്ടുവന്ന ഗ്രന്ഥകാരന്റെ കുചിത്ര്യബോധം വാദിക്കത്തക്കതായി ഞങ്ങൾക്കു തോന്നുന്നു.

വിശുദ്ധപ്രമത്തിന്റെ വെള്ളിക്കൊടിപാലുള്ള മേരി ശേലന—എന്നൊരു മനോഹരമായ ഒരു സൃഷ്ടിയാണു അത്. ലോകരക്ഷകനായ അവളുടെ ഗുരുദേവനോടുള്ള അവളുടെ അവികലമായ ഭക്തി, തന്തിരുവടിയോടുള്ള അവളുടെ കൃതകേതരമായ കൃതജ്ഞത, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആപത്തുകളിൽ ഉള്ള അവളുടെ മനഃപരിശുദ്ധി വരുന്ന അനുശോചനം പരിശുദ്ധമായ ഹൃദയത്തിന്റെ അടിത്തട്ടിൽനിന്നും വരുന്ന പാപനശ്നളായ ഈ വികാരങ്ങൾ തന്മയഗുണത്തോടും ഹൃദയവാഴ്ചകുമായും റണ്ണിക്കുവാൻ ലളിതകോമളങ്ങളായ മലയാളപദങ്ങളാണു് എറ്റവും പറ്റുക. അവ ശ്രീമാൻ കൈനാക്കരക്കു് അത്രമാത്രം സ്വാധീനമായിട്ടുകൂടി സുദീർഘസന്ധികളും ഭുർഭങ്ങളും ആയ സംസ്കൃതപദങ്ങളെ അദ്ദേഹം ചിലപ്പോൾ വലിച്ചിഴച്ചുകൊണ്ടു വരുന്നതു കാണുമ്പോൾ, ഞങ്ങൾക്കു അത്ഭുതം തോന്നുന്നുണ്ടു്.

വള്ളത്തോളിന്റെ ശേലനമറിയത്തിനുശേഷം കൃഷ്ണിയവേദവിദിതമായ ഒരു കഥാവസ്തു ഇത്രയും മനോഹരമായ രൂപത്തിൽ ഞങ്ങൾക്കുണ്ടിട്ടില്ല. മലയാളത്തിലെ സ്വതന്ത്രമായ ഗദ്യനാടകങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തെ സ്ഥാനം ഇതിന്റെ അവകാശമാണെന്നാണു ഞങ്ങൾ വിചാസിക്കുന്നതു്. നാടകം വായിച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഞങ്ങൾ അഭിമാനത്തോടുകൂടി പറഞ്ഞു:—“ഇതാ മലയാളസാഹിത്യം ഒരു നീണ്ട അടി മുന്നോട്ടു പോയി!” ഇങ്ങിനെ അഭിമാനിക്കുവാൻ വളരെയധികം ഞങ്ങൾക്കു തരമാവാറില്ല. ശ്രീമാൻ കൈനാക്കരയുടെ കൈരളീസേവനത്തിനു ഞങ്ങൾ കല്യാണം നേർന്നുകൊള്ളുന്നു.

ജ. എസ്സ്.

അ ടി മ ത്ത ത്തി ൽ നി ന്

ആധിപത്യത്തിലേയ്ക്ക്.

[ജി.]

ഉഗ്രനായ മദ്ധ്യഃഘസ്യുന്റെ ഉജ്ജ്വലകിരണങ്ങൾ തട്ടി പ്രശോഭിച്ചിരുന്ന 'ഖാൻഡഹാർ' വനപ്രദേശത്തുകൂടി, ബലിഷ്ഠനും രൂപവാനും ആയ ഒരു മുസൽമാൻ യുവാവ്, അശ്വാത്രവുമായി നഞ്ചരിക്കുകയായിരുന്നു. സുദീർഘമായ യാത്രയും സുദാരുണമായ ആതപവും കൊണ്ട് പ്രക്ഷീണനായ ആ പഥികൻ, കാതന്യാന്തരത്തിലുകൂടി വളഞ്ഞുപുളഞ്ഞു കഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്ന ചെറിയ നദിയുടെ തടത്തിൽ എത്തിയപ്പോൾ സ്ഥലസമയം വിശ്രമിക്കുന്നതിന്നു കുതിരപ്പറ്റത്തുനിന്നിറങ്ങി ഒരു മരായാവൃക്ഷത്തിന്റെ തണലിൽ ചെന്നിരുപ്പായി; താന്തമായ വാജി, ഹരിതത്രണങ്ങളായ അതിരമണീയമായ നദീതീരത്തു പുല്ലു കാന്തന്നു കൊണ്ടു യഥേഷ്ടം നടന്നു; തരുമൂലത്തിൽ ചാരി, ശീതളച്ഛായയിൽ വിശ്രമിച്ചിരുന്ന അധപനീനൻ ഷണത്തിൽ നിദ്രാവശഗനായി. ശ്രവണദാരുണമായ സിംഹഗർജ്ജനം കേട്ടിട്ടാണ് ആ പുരുഷപുംഗവൻ തെട്ടിയുണർന്നത്. തൽസമയത്തു തന്റെ ഏകമിത്രമായ കുതിരയെ ഭയങ്കരമായ ഒരു സിംഹം അടിച്ചു വീഴിക്കുന്നതുകണ്ട്, യുവാവ് അതിവേഗത്തിൽ വാളുരി, കച്ചയും അനക്കവും ഉണ്ടാക്കാതെ പിന്നാലെ ചെന്നു ആ വന്ദ്യസത്വത്തെ ആഞ്ഞുവെട്ടി. ഉടനേ സിംഹം മുതപ്രായമായ തുരഗത്തെ ഉപേക്ഷിച്ച്, ശത്രുവിന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞുവെങ്കിലും തുടരെത്തുടരെ ലഭിച്ച ഖഡ്ഗപ്രഹരങ്ങൾ അതിന് ആ ധീരനെ ഉപദ്രവിക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ല. വനം നടുങ്ങത്തക്കവണ്ണം അലറിക്കൊണ്ട് മുൻപോട്ടുകുടുവാൻ സിംഹം ശ്രമിച്ചു; വിദ്യുല്ലതപോലെ വിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന പഥികഖഡ്ഗം ഏറാൻ അപ്പോഴേയ്ക്കും ശിരസ്സു പിളന്നു കഴിഞ്ഞതിനാൽ, അതു നിജ്ജീവമായി നിലംപതിച്ചു.

അഴിഞ്ഞുപോയ ഉഷ്ണീഷം യഥാപൂർവ്വം കെട്ടി, നെറ്റിയിൽ പൊടിഞ്ഞ സ്വേദകണികകൾ വസ്ത്രാഞ്ചലത്താൽ കപ്പി, അദ്ദേഹം, കുതിരയുടെ സമീപത്തു കരണാർദ്രമായ ഭാവത്തോടുകൂടിച്ചെന്നു; അതിന്നു ജീവൻ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. 'എന്റെ വിശ്വസ്യനായ സ്നേഹിതൻ എന്നേയ്ക്കുമായി പിരിഞ്ഞു; ഇനി ഞാൻതന്നെ യാത്രചെയ്യണമെന്നായി; ദൈവഹിതം ജയിക്കും', എന്നു തന്നെത്താൻ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു യാത്രാഭാഗ്യാമേടത്തു് ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു.

പരവതായി വിരിച്ചതുപോലെ പച്ചപ്പല്ലു പിടിച്ചു പരന്നുകിടക്കുന്ന ഒരു മൈതാനത്തിലാണ് ആ കാടുവഴിയിൽകൂടി അദ്ദേഹം ചെന്നെത്തിയത്. അല്പം അകലെ സ്വശിശുവിനെ വാത്സല്യപൂർവ്വം നക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നിരുന്ന ഒരു ഹരിണി അപരിചിതനെ കണ്ടമാത്രയിൽ ഭയപാരവശ്യത്താൽ കാടിപ്പൊയ്ക്കളഞ്ഞു. ചെറിയ മാൻകുട്ടിയ്ക്കു വേഗത്തിൽ കാടുവാൻ ശക്തിയില്ലാതിരുന്നതിനാൽ ആ പാമ്പന്റെ കൈയിൽപെട്ടു. മൃഗമാംസത്തിന്റെ ആസ്വാദ്യത വിചാരിച്ചിട്ടല്ല, ആഹാരപദാർത്ഥത്തിന്റെ ദ്രേഢല്ലഭ്യം നിമിത്തമാണ് ആ മനുഷ്യൻ അതിനെ പിടിച്ച് കരചരണങ്ങൾ ബന്ധിച്ച സഞ്ചിയുടെ കയറിൽക്കുയിപ്പുകൊണ്ട് യാത്രയാക്കിയത്. അതിന്റെ കരണകരണമായ വിലാപം സഞ്ചാരിയുടെ ദയയെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുവാൻ ശക്തമായില്ല.

വിണ്ടും വനാന്തരത്തിൽ പ്രവേശിച്ച് അല്പം ദൂരം തരണം ചെയ്തതിനുശേഷം സൗകര്യമുള്ള ഒരു സ്ഥലത്തു ഭാണ്ഡമിറക്കി ഭക്ഷണസാധനം പചിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ഉദ്ദേശിച്ചു. ശുഷ്കങ്ങളായ ഭാരവണ്ഡങ്ങൾ തമ്മിൽ ഉരച്ച് അഗ്നിയുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സമയത്ത് യാദൃച്ഛികമായി തിരിഞ്ഞുനോക്കി. അപത്യവാത്സല്യത്താൽ പരവശരായ മൃഗി, കുറച്ചുകലെ അശ്രുപൂണ്ണങ്ങളും ദീപ്തമനോഹരങ്ങളും ആയ നീലനേത്രങ്ങളാൽ തന്നെയും ബലമായ ശിശുവിനേയും മാറിമാറി നോക്കിക്കൊണ്ടുനിൽക്കുന്നതാണ് അപ്പാർവ്വം ആ ദയാലുവിന്റെ ദൃഷ്ടിയ്ക്കു വിഷയമായത്. ആ ദയനീയമായ കാഴ്ചയാൽ കരളലിഞ്ഞ യുവാവ് ഉടനകട്ടിയെ ബന്ധനമുക്തമാക്കി; അതു തുളച്ചിട്ടാക്കിക്കൊണ്ട് അമ്മയുടെ സമീപത്തേയ്ക്ക് കാടിപ്പോകുകയും ചെയ്തു. മൃകമായ മൃഗം ഉദാരമായ ആ കൃത്യത്തിനു കണ്ണുകൊണ്ടാണ് നന്ദിപറഞ്ഞത്. സന്തോഷപാരവശ്യത്താൽ, ആ സൗമ്യജീവികൾ മറയുന്നതുവരെ ക്ഷുൽപിപാസകൾ മറന്ന് പഥികൻ നിന്നിമേഷം നോക്കിനിന്നുപോയി.

അനുരാഗി അരണ്യത്തിന്റെ മൊറാരു ഭാഗത്ത്, ചന്ദ്രികാസുന്ദരമായ തുണഭൂമിയിൽ ശയിക്കുമ്പോഴും, ആ മാൻകുട്ടിയുടേയും തള്ളയുടേയും സൗമ്യവും കൃതജ്ഞതാപൂർണ്ണവും ആയ മുഖഭാവം ആ യുവാവിന്റെ മനോനേത്രത്തിന് അപ്രത്യക്ഷമായില്ല. 'താൻ ആ നിരപദവജീവിനെ നിഗ്രഹിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ എത്ര ക്രൂരമായ ഒരു കർമ്മമായിത്തീരുമായിരുന്നു അത്.' എന്നു വിചാരിച്ചു കിടന്നിരുന്ന അദ്ദേഹം ക്ഷണേന നിദ്രാധിനനായി. ഉടനേ ഉജ്ജ്വലാകൃതിയായ ഒരു സിദ്ധൻ സമീപത്തു ചെന്നു, വത്സാ, നീ ആ സാധുജീവിയാടു കാണിച്ച കരണയാൽ ദൈവം സന്തുഷ്ടനായിരിക്കുന്നു; നീ 'ഘസ്സി'യിലെ രാജാവായ്ക്കു,

എന്നനുഗ്രഹിച്ചതായി സ്വപ്നം കണ്ടു. സന്തോഷാധികൃത്തോടുകൂടി ഉണർന്നോക്കിയപ്പോൾ നിലവിൽ ആറാടിനിൽക്കുന്ന അരണ്യവൃക്ഷം മാത്രമാണു ദൃഷ്ടിഗോചരമായത്. ആ ആശാജനകമായ സ്വപ്നദർശനം ഹിമിത്തം പിന്നെ ആ അനുഗ്രഹിതൻ ഉറക്കം വന്നില്ല.

രാജ്യഭൃഷ്ടനായ ഒരു പാരസികരാജാവിന്റെ പുത്രനായ ആ അപരിചിതൻ സ്വഭാഗ്യം പരീക്ഷിക്കുവാൻ ടക്കിസ്താനിൽനിന്ന് എങ്കാകിയായി പുറപ്പെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. തന്നിമിത്തം ആ സ്വപ്നം തീരെ നിരത്നമാണെന്നു വിശ്വസിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചില്ല. "ദൈവഗതിക്കഥവാ ഭുവനേശ്വരിൻ നൈവ കവാടനിരോധമൊരേടം" എന്നാണല്ലോ ആപ്തവാക്യം. എന്തായാലും പൂർവാധികമായ ആശയോടും ദൈവവിശ്വാസത്തോടുകൂടിയാണ് അടുത്ത പ്രഭാതത്തിൽ ആ വൈദേശികൻ 'ഘസ്സി'യിലേയ്ക്കു തിരിച്ചു.

കണ്ടുകാകീണ്ണവും ഭക്തുമ്പും ആയ കാനനമദ്ധ്യത്തിൽക്കൂടി, രാജ്യം സ്വപ്നം കണ്ടുകൊണ്ടു സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന ധീരയുവാവ് അവിചാരിതമായിട്ടു മില ക്രൂരതസ്സന്മോരുടെ മുൻപിലാണു ചെന്നുപെട്ടത്. പാട്ടു പാടി, പുകവലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അമ്പരോടു നിഷ്ഠുളകനായ അപരിചിതൻ, 'ഘസ്സിയിലേയ്ക്കുള്ള റുഗിയതാണ്? ഇവിടെനിന്ന് എങ്കദേശം എത്രദൂരമുണ്ട്?' എന്നു സന്മൃമാണെന്നു കിലും ധീരമായ സ്വാത്തിൽ ചോദിച്ചു. അതിലൊരാൾ അത്ഥശക്തനായ ഒരു മന്ദഹാസത്തോടുകൂടിയാണ് സമാധാനം പറഞ്ഞത്: "റുഗി പറഞ്ഞതൊരും; പ്രതിഫലം തരവാൻ ഭാണത്തിലെത്തുണ്ടെന്നു നോക്കട്ടെ. അതു താഴെ വയ്ക്കൂ".

'നിങ്ങൾ വനവാസികളായ ചേരന്മാരാണല്ലേ? സാധുക്കളായ പാണ്ഡന്മാരെ പീഡിപ്പിക്കുക പതിവായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള നിങ്ങളുടെ ആനുകൂല്യത്തിനു ഞാനപേക്ഷിക്കുന്നില്ല. ആരെങ്കിലും അടുക്കുന്നപക്ഷം, കാർമ്മയിരിക്കട്ടെ, ഊ വാൾത്തല അക്രമികളുടെ നേരെ നിർദ്വയമാണ്' എന്നു പറഞ്ഞു ആ യുവാവു വാൾ ഉറാൻ ഭാവിച്ചു. അപ്പോഴേയ്ക്കും ഒരു തസ്സരനെയ്യ അസ്ത്രം ആ കൈ തുളച്ചതിനാൽ അതിനു സാധിച്ചില്ല. അരണ്യമഹിഷങ്ങളെപ്പോലെ ഉഗ്രരൂപനാരായ ശത്രുക്കൾ ഉത്തരക്ഷണത്തിൽ അപരിചിതന്റെ കൈകൾ ദൃഢമായി ബന്ധിക്കുകയും ചെയ്തു.

പഥികന്റെ തോളിൽ തൂക്കിയിരുന്ന സഞ്ചിയിൽനിന്ന് ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നതുപോലെ യാതൊന്നും ലഭിക്കാതിരുന്നതിനാൽ അവർ ഭഗ്നാശന്മാരായി; എന്നിട്ടും അദ്ദേഹത്തെ വെറുതേ വിട്ടില്ല. നാലഞ്ചുദിവസത്തിനകം കരരിക്കച്ചവടക്കാരൻ ആ ബലിഷ്ഠശാത്രനെ വിറുദ. രാജ്യം അധീനമാകുമെന്നു പറഞ്ഞ സിദ്ധന്റെ വാക്കുവിടെ? ആകസ്മികമായി

തേരിട്ട ഭാഗ്യമെവിടെ? മനുഷ്യൻ ഒന്നു വിചാരിക്കുന്നു; സന്ദർഭം മറ്റൊന്നു വരുത്തുന്നു.

എന്നാൽ, ആപത്തു്, വരുവാനിരിക്കുന്ന ഭാഗ്യത്തിന്റെ നിഴലാണെന്നു പഴമൊഴി പ്രകൃതകുമാപുരുഷനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പരമാർത്ഥമായിരുന്നു. വളരെ ദിവസം കഴിയുന്നതിനു മുൻപു വർഷം കർഷകൻ അടുക്കൽനിന്നു സുരൂപനും ദുഃഖഗാത്രനും ആയ അടിമയെ ഖോറസാനിലെ ഗവണ്ണറായിരുന്ന 'ആലുപ്ത'വിലയ്ക്കു വാങ്ങി. ആഭിജാത്യം സൂചിപ്പിക്കുന്ന ദാസന്റെ ആകൃതി ആരംഭത്തിൽതന്നെ വിശ്രേതാവിന്റെ ശ്രദ്ധയ്ക്കു വിഷയമാകാതെയിരുന്നില്ല കൃത്യമായി മണത്തിലുള്ള ശ്രദ്ധകൊണ്ട് അന്തായാസേന ആ യുവാവു യജമാനന്റെ സ്നേഹം സമാജ്ജിച്ചതിനാൽ ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹം ഭൃത്യന്റെ പൂർവ്വപരിശ്രമങ്ങൾ റിച്ച സദയം ചോദിച്ചു. വിതീർത്തായ ആശ്രിതന്റെ സമാധാനത്തിൽ നിന്ന്, രാജവംശജനാണ് ആ വിശ്വസ്യസേവകൻ എന്നു വ്യക്തമായതിനാൽ ഉന്നതമായ ഒരുദ്യോഗം ഉടനേതന്നെ കിട്ടാനായെന്നു നൽകി. അതുവരെ വിരോധം ഭാവിച്ചിരുന്ന ഭാഗ്യദേവത തദനന്തരം സിമാന്തമായ പ്രേമത്തോടുകൂടി കടാക്ഷിച്ചതുടങ്ങിയതിനാൽ, സാമന്തപ്രഭുക്കന്മാരുടെ ഇടയിൽതന്നെ അഗ്രിമസ്ഥാനം ലഭിക്കുവാൻ കാലവിളംബം നേരിട്ടില്ല.

യുദ്ധം അന്നു നിത്യ സംഭവംതന്നെ ആയിരുന്നതുകൊണ്ട് അപമാനമായ ദൈര്യവും, അനുപമമായ പരാക്രമവും പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിന് അനുകൂലമായ പല സന്ദർഭങ്ങൾ പുതിയ പ്രഭുസന്തമനു സിദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആലുപ്തിജിതനെന്ന അത്തുളതാതിരേകത്തോടുകൂടി അദ്ദേഹത്തെ പ്രശംസിക്കുക പതിവായി. ഒടുവിൽ വീരകർമ്മത്തെ അഭിനന്ദിച്ചു അദ്ദേഹം ആ യോഗ്യവര്യനെ പ്രധാനസേനാനായകനായി നിയമിച്ചു തോടുകൂടി സാമന്തന്മാരെല്ലാം അസുയാവഹമായ ഒരു പടം സ്ഥാധിയമായി. നിയമനത്തിന്റെ ഭൂമിതും, അടിക്കടി ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന വിജയവും രാജ്യശ്രേയസ്സും വിശദമാക്കിയതിനാൽ പ്രജകൾക്കും, സൈനികന്മാർക്കും, സ്വർപ്പാപരി, ഗവർണ്ണർക്കും ഉണ്ടായ ആറ്റൊരേത്തിന് അഭ്യുജ്ഞായിരുന്നില്ല. 'അമീർ ഉൾ കാമർ' എന്ന അഭിമാന്യമായ ബിരുദനാമത്താൽ പ്രഖ്യാതനായിത്തീർന്ന ആ വീരൻ പരിപന്ഥികൾക്കു ഭയകരനും മിത്രങ്ങൾക്കു പ്രിയങ്കരനും ആയി പ്രശോഭിച്ചു.

ആലുപ്തിജിന്റെ ഏകപുത്രിയും, യൗവനയുക്തയും, സൗന്ദര്യധാമ്യം ആയിരുന്ന 'സാമിർ', പല രാജാക്കന്മാരുടേയും ആഗ്രഹത്തിനും സകല്പാരാധനത്തിനും അർഹയായിരുന്നെങ്കിലും, ആ മഹിളാരത്നം അവരെ എല്ലാം ഉപേക്ഷിച്ച് അടിമത്തത്തിൽനിന്ന് ആധിപത്യത്തിലേയ്ക്കുയന്നു കിമാപുരുഷന്റെ പത്നിപദത്തിനാണ് ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നതു്.

ആഡംബരത്തേക്കാൾ ആണത്തത്തേയും, രാജ്യത്തേക്കാൾ മനോഹരതത്തേയും ആ മാന്യ മാതിരിയുണ്ടു. സേനാപതിയുടെ അത്യാഭ്യുദയമായ ഗുണസമഗ്രത ഗ്രഹിച്ചിരുന്ന ഗവണ്ണരും പുത്രിയുടെ ഹിതത്തെ അനുഭവം ദിച്ചതിനാൽ, അമീർ ഉൾ ഉമാർ യഥാകാലം രാജകുടുംബത്തിലെ കരംഗംതന്നെ ആയിത്തീർന്നു. നവദമ്പതിമാരുടെ വിവാഹദിവസം 'ഖോറസാ'നിൽ മുഴുവൻ ഒരു മഹോത്സവം തന്നെയായിരുന്നു.

വിവാഹാനന്തരം വളരെമാസം കഴിയുന്നതിനു മുൻപുണ്ടായ കരപ്രതീക്ഷിതസംഭവം സിദ്ധന്റെ ദീപ്തദർശനം സഫലമാകുവാൻ അനു കൂലമായ സന്ദർഭം ഉണ്ടാക്കി. പേഴ്സ്യയും അഫ്ഗാനിസ്താനും കീഴടക്കി 'ബോക്കോ'യിൽ വാണിരുന്ന പ്രതാപശാലിയായ 'അബ്ദുൾ മാലിക്' മരിച്ചതോടുകൂടി സിംഹാസനാരോഹണംചെയ്ത 'മാൻസൂർ' എന്ന രാജാവു് ആലുപ്ലിജിന്റെ വൈരിയായിരുന്നതിനാൽ, 'ഖോറസാ' നിലെ ഗവണ്ണരുടെ സ്ഥാനത്തേയ്ക്കു മറ്റൊരു പ്രഭു നില്ക്കുന്നതായി. തൽ ഫലമായുണ്ടായ സമരത്തിൽ ജാമാതാവിന്റെ സഹായമില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ, ആലുപ്ലിജിൻ വിജയിയാകുമായിരുന്നില്ല. ഏ. ഡി. 962-ൽ രാജാവിന്റെ അത്യായമായ ആജ്ഞയെ ഉല്ലംഘിച്ച് അദ്ദേഹം 'ഘസ്നി' പിടിച്ചടക്കി അവിടെ സ്വതന്ത്രമായ ഒരു രാജ്യം സ്ഥാപിച്ചു. അമീർ ഉൾ ഉമാറിന്റെ അജയ്യമായ ബലിഷ്ഠധന്യം അദ്ദേഹത്തിന് അവലംബമായിട്ടുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ നടന്ന സമരത്തിലെല്ലാം രാജകീയസൈന്യമാണു പരാജിതമായതു്.

'ആലുപ്ലിജിൻ' പരലോകം പ്രാപിച്ചതിനുശേഷം, സിംഹാസനാരൂഢനായ 'അബുഇസാക്' വളരെക്കാലം ജീവിച്ചിരുന്നില്ല. രാജാവു കാശികളായി പിന്നെ രാജകുടുംബത്തിൽ മറ്റൊരു ഇല്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ടു് 'സാഹിർ'യുടെ ഭർത്താവും സർവ്വഗുണസമ്പന്നനും ആയിരുന്ന കഥനായകനെത്തന്നെയാണു പ്രഭുക്കന്മാർ രാജാവായിതിരഞ്ഞെടുത്തതു്. ഭയങ്കരമായ കാനൂരത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ അലഞ്ഞുനടന്നിരുന്നകാലത്തുകണ്ട ആ മധുരസ്വപ്നം ഏതാനും സംവത്സരത്തിനുശേഷം സത്യമായി പരിണമിച്ചു.

പണ്ഡിത രമാബായി.

[ജി.]

സ്ത്രീകളെ ഗൃഹത്തിലെ ദേവതകളായിട്ടാണ് പുരാതന കാലത്തു ഭാരതീയർ ഗണിച്ചിരുന്നത്. 'സ്ത്രീകളെ എവിടെ വൃജിക്കുന്നു, അവിടെ ദേവതമാർ നൃത്തം ചെയ്യുന്നു' എന്നാണ് ധർമ്മശാസ്ത്രവചനം. തന്നി മിത്തം അവർക്കു ഗൃഹത്തിൽ മാന്യമായ സ്ഥാനവും യോഗ്യമായ സ്വാതന്ത്ര്യവും ആണ് ഉണ്ടായിരുന്നതും. ജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിനു ആദിമകാലത്തു വനിതമാർക്കു പ്രതിബന്ധം ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു തെളിയിക്കുവാൻ വിശ്വാസാർഹങ്ങളായ ചരിത്രരേഖകൾക്കു ദൃഢപ്രമേയമില്ല. മതകുത്രികളും കവയിത്രികളും പണ്ഡിതകളും സത്യാസിനികളും പ്രാചീനഭാരതത്തെ അലങ്കരിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ, വൈദേശികാക്രമണവും അന്യസംസ്കാര പ്രചരണവും, പൗരോഹിത്യപ്രാബല്യവും കൊണ്ടു കാലക്രമേണ സ്ത്രീകളുടെ നിലയ്ക്കു സാമാന്യമായ കരധർമ്മം നിർഭാഗ്യവശാൽ സംഭവിച്ചു പോയി. അവർക്കു നഷ്ടമായ മാന്യത്വം വീണ്ടെടുക്കുന്നതിനെന്നെ ജ്വലിച്ചു വന്നാത്ത പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന പണ്ഡിത രമാബായിയുടെ ചരിത്രം തിരുപാരായണത്തിനു വിഷയമാക്കേണ്ടതു നമ്മുടെ കർത്തവ്യമത്രെ.

പശ്ചിമപട്ടണമുക്ക് അടുത്തുള്ള പ്രാന്തത്തിൽ, മാംഗളൂർ ഡിസ്ട്രിക്റ്റിലുള്ള 'മാൽഹെറാമ്പി' (Malherambi) എന്ന ഗ്രാമത്തിൽ നീലസിദ്ധി എന്ന അമ്മയെക്കൊണ്ടു എന്ന മഹാപണ്ഡിതനാണ് രമാബായിയുടെ പിതാവ്. മാമൂലുകളെ വകവെക്കാതെ സ്വപത്തിയെ സംസ്കൃതം പഠിപ്പിക്കുന്നതിനു ശാസ്ത്രി ശ്രമിച്ചതിനാൽ, യാഥാസ്ഥിതികന്മാരായ ബ്രഹ്മണക്കുടുംബത്തിൽനിന്നു അധർമ്മം കവിതയായിത്തീർന്നുകൊണ്ടു, അദ്ദേഹം സഹധർമ്മിണിയോടുകൂടി തീർത്ഥാടനത്തിനു പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ വിദഗ്ദ്ധസമുദായത്തിൽ അന്നത്തെ മഹാപണ്ഡിത മഹാശാസ്ത്രി ആ തീർത്ഥാടനത്തെ സമ്പന്നമാക്കി സൽക്കരിച്ചു. ഏകദേശം പത്തു വർഷം ശാസ്ത്രി ആ മഹാശാസ്ത്രിയെ അനുസരിച്ചു. അസാമാന്യവും ആയ കാദാര്യത്താൽ ക്ലേശമറിയാതെ അവിടെ താമസിച്ചു. അനന്തരം കാശിക്കുപോയ ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ മാതൃകുടുംബത്തിൽനിന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രേമഭാജനമായിരുന്ന മഹാശാസ്ത്രി പരമലാഭം പ്രാപിച്ചു. ശാസ്ത്രിയുടെ ദ്വിതീയപത്നിയായ ലക്ഷ്മിബായിയുടെ കനിവു പുതിയാണ് സുപ്രസിദ്ധമായ രമാബായി.

സാമൂഹികഹൃദയനായ ആ മഹാശാസ്ത്രിയെ പിതാവ് സഹധർമ്മിണിയായ ബാലികയെ മാംഗളൂർ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്ന സംസ്കൃതം പഠിപ്പിച്ചു തുടങ്ങിയെന്നു മാത്രമല്ല, ശ്രീവിദ്യാഭ്യാസം ഹൈന്ദവശാസ്ത്ര

വിവിധമാണെന്നുള്ള സാദൃശ്യം പ്രവർത്തിക്കുവാൻ യത്നിക്കുകയും ചെയ്തു. അതുനിമിത്തം ഗ്രാമവാസികളെല്ലാം ശാസ്ത്രീയ ഉപദ്രവിക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചതിനാൽ അദ്ദേഹം സ്വഗൃഹം ഉപേക്ഷിച്ച് 'ഗംഗാമൂലം' എന്ന വിജയനഗരത്തിൽ താമസിച്ചുവന്നു. അന്ധകാരനിമിശ്ശമായ അർദ്ധരാത്രിസമയത്തു്, നക്ഷത്രരാജിതമായ ആകാശമണ്ഡലം മേൽ പൂരയാക്കി, വന്യജന്തുക്കളുടെ ഭയങ്കരനാദം കേട്ടു നടുങ്ങിക്കഴിഞ്ഞുകൂടിയിരുന്ന ആ ദമ്പതിമാരുടെ ഏകാന്തജീവിതം എത്ര ക്ലേശബഹുലം ആയിരിക്കണം!

എന്നാൽ അല്പകാലത്തിനിടയ്ക്കു് അനേകം ജിജ്ഞാസുകൾ ശാസ്ത്രീയ അന്വേഷിച്ചു് അവിടെ എത്തുകയും ശിഷ്യന്മാരായി കൂടുകയും ചെയ്തുതിനാൽ, വിജയനഗര വിപിരത്തിൽ വിശ്രുതമായ ഒരു വേദാന്ത വിദ്യാലയം തന്നെ ഉണ്ടായി. ഭാരതവണ്ഡത്തിന്റെ നാനാഭാഗത്തു നിന്നും ആ സ്ഥലത്തു് അനേകം വിദ്യാർത്ഥന്മാർ പെണ്മേന്മാർ പക്ഷേ, സന്യാസിസ്വഭാവമായ ശാസ്ത്രീയ ധനകാര്യത്തിലുണ്ടായിരുന്ന അശ്രദ്ധനിമിത്തം പന്ത്രണ്ടുവർഷം കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും സർവ്വസ്വവും ഉപേക്ഷിച്ചു് വീണ്ടും സകുടുംബം തീർത്ഥാടനം ചെയ്യുണ്ടായിവന്നു. ആ ഘട്ടത്തിൽ രമാബായി കേവലം ബാലികയായിരുന്നെങ്കിലും സംസ്കൃതത്തിൽ അസാമാന്യജ്ഞാനം സാമാജ്ജീവിച്ചിരുന്നവരത്രെ.

ദാരിദ്ര്യനിമഗ്നമായിരുന്നെങ്കിലും, ശാസ്ത്രീയ കടുംബത്തിനു സാമാന്യേതരമായ സഹനശക്തി ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നുവേണം പറയുവാൻ. യാചിക്കാതെ ലഭിക്കുന്ന ഭിക്ഷാഭാജ്യം ഉപജീവനം കഴിച്ചു് അവർ പല ദിക്കുകളിലും സഞ്ചരിച്ചു. ക്ഷേത്രമണ്ഡപങ്ങളിലും, നദീതടങ്ങളിലും അശ്വമേളകളിലും ഇരുന്നു് സുഖധാരമായ സ്വരത്തിൽ പൂരാണപാരായണം ചെയ്യിരുന്ന രമാബായിയേയും, അവളുടെ മാതാപിതാക്കന്മാരേയും, അഗ്രജന്മാരും പല ഭക്തന്മാരും സന്ദർശിക്കുകയും യഥാശക്തി ഭിക്ഷനൽകുകയും പതിവായിരുന്നു.

1879-ൽ മദിരാശിയിൽ ക്ഷാമം മൂലം നൂറുവസ്ഥയിലായിരുന്നതിനാൽ, ഭിക്ഷാടനംചെയ്തു സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന അനന്തശാസ്ത്രീക്കും കടുംബത്തിനും കേവലം പട്ടിണിതന്നെ ശഠനമായിത്തീർന്നു. പച്ചവെള്ളം കുടിച്ചും പച്ചില അരിച്ചും പതിനൊന്നുദിവസത്തിൽ പരം കഴിച്ചുകൂട്ടിയ ബ്രാഹ്മണപുരുഷൻ ഉടനെ പരലോകം പ്രാപിച്ചു. മറ്റൊരു ദിവസം കഴിയുന്നതിനു മുൻപുതന്നെ സതീരത്നമായ ലക്ഷ്മിബായിയും മൃത്യുവശഗതയായി. അന്നു രാമാദേവിക്കു പതിനാറു വയസ്സിലധികം പ്രായമായിരുന്നില്ലെങ്കിലും, അന്യസഹായം അലഭ്യമായതിനാൽ, മാതാപിതാക്കന്മാ

രുടെ മുതശരീരങ്ങൾ ശുശ്രൂഷത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുവാൻ അഗ്രജാന സഹായിക്കുവാനുള്ള ധൈര്യം പ്രദർശിപ്പിച്ചു.

അശരണരായ രമാബായിയും ഭ്രാതാവും ഉത്തരഭാരതത്തിലേക്കു ഏകദേശം അമ്പതരം യാത്രയായത്. ആ സഞ്ചാരകാലത്തു അവർ അനുഭവിച്ചിട്ടുള്ള വിവിധങ്ങളായ കഷ്ടപ്പാടുകളുടെ ഭംഗം സുവിചിത്രമായി ഒരു സംഭവം മാത്രം ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കാം. പഞ്ചനദത്തിലെ ഒരു നദിയുടെ തീരത്തു, ഭാരിദ്രപ്രിയതരം നിസ്സഹായരും ആയ ആ സോദരീസോദരന്മാർ ഒരു ശിശിരരാത്രി കഴിച്ചുകൂട്ടേണ്ടിവന്നു. തദവസരത്തിൽ മരംകോച്ചുന്ന തണുപ്പു സഹിക്കുവാൻ, ഒരു പുതപ്പുകൂടിയില്ലാതിരുന്ന അവർ മുഖമല്ലാത്ത ഭാഗം മുഴുവൻ മൂടത്തക്കവണ്ണം സൈകതത്തിൽ കുഴികളുണ്ടാക്കി ഇറങ്ങിയിരിക്കുകയാണത്രേ ചെയ്തത്. ഈശരങ്ങളായ എത്രയെത്ര ക്ലേശങ്ങളാണ് ആ തിന്മചാരികളെ വിഷമിപ്പിച്ചിരുന്നതു! എന്നിട്ടും, ദൈവത്തെ ശങ്കരിക്കാതെ ജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിനും പുണ്യാജ്ഞത്തിനുംവേണ്ടി രമാബായിയും ശ്രീനിവാസനും പല സ്ഥലങ്ങളും സന്ദർശിച്ചു സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

തിന്മചാരികളായ ആ സോദരീസോദരന്മാർ പിതൃമരണാനന്തരം നാലുകൊല്ലം അഞ്ചുമാസം അലഞ്ഞുനടന്ന് ഒടുവിൽ പ്രസിദ്ധ നഗരമായ കൽക്കട്ടയിൽ എത്തി. ഭാഗവതപുരാണം ആദിമുതൽ അവസാനംവരെ ഗ്രന്ഥസമാധാനം കൂടാതെ ചൊല്ലുമാറും സുവിശദമായി വ്യാഖ്യാനിക്കുവാനും ശക്തയായിരുന്ന രമാബായി ആ പ്രദേശത്തെ മഹാപണ്ഡിതന്മാരുടെ അത്യുത്തമമായിട്ടുള്ളതായ ബഹുമാന്യന്മാർ അചിരേണപാത്രമായിത്തീർന്നു. മഹാരാജഭജാതീന്ദ്രമോഹനകാശോർ മുതലായ മഹാവിദ്വാന്മാരും സർവ്വകലാശാലയിലെ ചില പ്രാസംഗികന്മാരും സരസ്വതീദേവിയുടെ അവതാരമെന്നു പ്രശംസിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടത്രേ. അവിടത്തെ വിദ്യാഭ്യാസസഭയിൽ വെച്ചാണ് രമാബായിക്കു 'പണ്ഡിത' എന്ന ബഹുമാന്യബിരുദം സിദ്ധിച്ചത്.

രമയുടെ ഭാഗ്യം തെളിഞ്ഞുകിലും പിന്നെയും ആപത്തൊഴിഞ്ഞില്ല. വിപത്തിലും സമ്പത്തിലും ഒരുമിച്ചുതന്നെ കാലക്ഷേപം ചെയ്തിരുന്ന അഗ്രജൻ ഉടനേതാനെ നിരോധനമായി. ഭ്രാതൃവിരോധംകൂടി സംഭവിച്ചപ്പോൾ ഏകാകിനിയായ ആ യുവതിക്കു ജീവിതംതന്നെ ദുർഭരമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നതിൽ വിസ്മയിക്കുവാനുണ്ടോ? ഭംഗമായ ദുഃഖത്തിന് അല്പം ഉപശമനമുണ്ടാകുമെന്നു വിചാരിച്ചു, സഹോദരന്റെ ആത്മമിത്രമായിരുന്ന ഒരു ബംഗാളിബ്രാഹ്മണയുവാവിനെ രമാബായി ഭർത്താവായി സ്വീകരിച്ചുകിലും, രണ്ടുവർഷം തികയുന്നതിനുമുമ്പു ഗുണശാലിയായ അദ്ദേഹവും പരലോകം പ്രാപിച്ചു. കേവലം ശിശുവായ മനോര

മാഞ്ചായി മാത്രമാണ് ആ മാതാവിനു പിന്നെ ആനന്ദിക്കുവാൻ അവരോ
ഷിച്ചത്.

ജീവിതാവശേഷം മുഴുവൻ സ്രീമനങ്ങളുടെ അഭ്യുദയത്തിനുവേ
ണ്ടി, ലോകാപവാദത്തെയും ക്ലേശത്തെയും തുണവൽഗണിച്ച്, യന്ത്രിക
നന്തിമാണ് പണ്ഡിത രമാഞ്ചായി രീച്ചയാക്കിയത്. ബാല്യത്തിൽത
ന്നെ വൈധധ്യം നേരിടുന്ന നിർഭാഗ്യവതികൾ ദുഃഖമയങ്ങളായ വിചാര
ങ്ങളെ ലാളിച്ചുകൊണ്ട് ആയുഷ്കാലം അവസാനിപ്പിക്കണമെന്നു സിദ്ധാ
ന്തിക്കുന്ന ക്രൂരമായ ആചാരത്തെ ആ സാദ്ധ്യ ശക്തിപൂർവ്വം എതിർത്തു.
തന്റെ സാമുദായികമായ പ്രവർത്തനത്തിന് അനുകൂലമായ രംഗം പൂന
യായിരിക്കുമെന്നു കരുതി ആ മാതൃ ഉടനേതാന പത്നിമതീത്തെയ്ക്കു
പുറപ്പെട്ടു. സ്വാധീനശക്തിയും, ധനവും ഇല്ലെന്നുള്ള വിചാരം മായ
അധീരയാക്കിയില്ല. നിഷ്കാമമായിട്ട് യഥാശക്തി കർത്തവ്യമനുഷ്ഠിക്കണ
മെന്നുമാത്രം ആഗ്രഹിച്ചു പൂനയിൽ എത്തിയ ആ മഹിളാരത്നം മഹാ
ദേവഗോവിന്ദാനന്ദയുടേയും പത്നിയുടേയും സഹായത്തോടുകൂടി ഉദ്ദേ
ശനിച്ച് മഹാത്മ്യം അവിടെ 'ആര്യ മഹിളാസമാജം' സ്ഥാപിച്ചു. അതു
താവഹമായ വാചിതപവും, നിഷ്കളങ്കമായ ഉദ്ദേശശുദ്ധിയും കൊണ്ട്
പലരുടേയും അനുകൂലം സമ്പാദിക്കുവാൻ രമാഞ്ചായിക്കു വലിയ പ്രയാ
സം നേരിട്ടില്ല; എങ്കിലും ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നതുപോലെ പ്രയത്നം സഫ
ലമായോ എന്നു സംശയമാണ്. 1൮83-ൽ ധനഭര്യപ്ലഭ്യം നിമിത്തം
കൃത്യവിഹാരം സംഭവിക്കുമെന്നു കണ്ട് ആ നൂതന പരിഹരിക്കുവാൻ
ഇംഗ്ലൻഡിലെ മഹതിമഹാത്മാരുടെ സാഹായ്യം അർത്ഥിക്കുന്നതിന് ആ
സ്വാർത്ഥരഹിത അർപ്പണം പുറപ്പെട്ടു. പരോപകാരപരമായ സാമുദായി
കജീവിതത്തിന് അത്യാവശ്യമായ പരിശീലനം നേടുവാനും ആ യാത്ര
അത്യന്തം ഉപകരിച്ചുവെന്നു പറയാം.

1886-ൽ വിശ്വവിശ്രുതയായ രമാഞ്ചായി അമേരിക്കയിലേയ്ക്കു
ക്ഷണിക്കപ്പെട്ടു. യുവജനങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസസമ്പ്രദായത്തെക്കുറിച്ച്
വിപുലമായ ജ്ഞാനം ഉപാജ്ഞിക്കുന്നതിനും ഭാരതസ്രീകളുടെ അസ്വാത
ന്ത്ര്യത്തിലേയ്ക്കു തദ്ദേശവാസികളുടെ ഉദാരമായ ശ്രദ്ധയെ ആവർജ്ജിക്കു
വാനും ആ സ്രീരത്നത്തിന് അവിടെ സൗകര്യം ലഭിക്കാതിരുന്നില്ല. വിധ
വകളായ ബാലികകളെ വിദ്യ അഭ്യസിപ്പിക്കുന്നതിന് ഒരു സ്ഥാപനം
തുടങ്ങിയാൽ ധനസഹായം ചെയ്യുവാൻ പല മഹതിമഹാത്മാരും സന്ന
ദ്ധരാണെന്നു ബോധപ്പെട്ടതുകൊണ്ട് മനസ്സമാധാനത്തോടുകൂടി ആ സമു
ദായസേവിനി വിണ്ടും മാതൃരാജ്യത്തിൽ തിരിച്ചെത്തി.

ബോംബേ നഗരമാണ് പ്രവർത്തനകേന്ദ്രമായിട്ട് ആ മഹതി
തിരഞ്ഞെടുത്തത്. ആരംഭത്തിൽ അനേകം ഹൈന്ദവനേതാക്കളുടെ

സഹായ സഹകരണങ്ങൾ സിദ്ധിച്ചിരുന്നെങ്കിലും രമാബായി ക്രൈസ്തവ മതം അംഗീകരിച്ചതു നിമിത്തം അവർ ക്രമേണ തദ്വിഷയത്തിൽ വിമുഖരായിത്തീർന്നു. എന്നാൽ, ശത്രുക്കൾ പോലും ആ മാന്യവതിതായുടെ മഹനീയമായ ഉദ്ദേശശുദ്ധിയെയോ സമുദായസേവതല്പരതയെയോ കണ്ടിട്ടു സംശയിച്ചിട്ടില്ല.

1890-ൽ വിധവാവിദ്യാലയം പൂനയിലേയ്ക്കു മാറ്റുന്നതായാൽ, ചെലവു ചുരുക്കാമെന്നും ആ സ്ഥലം കൂടേക്കൂടി ആരോഗ്യപ്രദമാണെന്നും രമാബായി നിശ്ചയിച്ചു. പതിനെട്ടു വൈശ്വവ്യവധിതകൾ അക്കാലത്തു ആ മഹനീയുടെ കൂടെത്തന്നെ താമസിച്ചിരുന്നുവത്രെ. സാമുദായികവും സാമ്പദികവും ആയ വൈഷമ്യങ്ങൾ ഉഭയമായിത്തോന്നിയതിനാൽ അല്പകാലം ആ മാന്യ ആരും അറിയാതെ 'ഗംഗാമുഖ'ത്തിൽ ചെന്നു വിശ്രമിക്കുകയും പിതാവായ അനന്തരാത്രി ഭക്തിപരങ്ങളായ ഭാഷണങ്ങളാൽ പവിത്രമാക്കിയ ആ പ്രദേശത്തെ സ്വൈരവാസത്താൽ അസ്വസ്ഥരായും നമാധാരപൂർണ്ണമാക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നീട് പൂനയിൽ വന്നത് അപൂർണ്ണമായി കിടക്കുന്ന സ്വകൃത്യത്തെ പരിപൂർണ്ണമാക്കുവാനുള്ള അചഞ്ചലധൈര്യത്തോടുകൂടിത്തന്നെയായിരുന്നു.

1896-ൽ ഭാരതമധ്യദേശങ്ങൾ ഭയങ്കരമായ ക്ഷാമത്താൽ ആക്രാന്തമായപ്പോൾ, ഏതു സ്ത്രീകളെയാണു ആ ദയാവതി സഹായിച്ചതും സംരക്ഷിച്ചതും.

1898-ൽ പണ്ഡിത വിണ്ടും അമേരിക്കയിലേയ്ക്കു പോവുകയും ബാസ്റ്റൺ നഗരത്തിൽനിന്നു സ്ത്രീജനോദ്ധാരണത്തിനുവേണ്ടി തനിക്കു് അയച്ചിരുന്ന ധനത്തിന്റെ സഹലമായ വ്യയത്തിന്റെ സ്വഭാവം തദ്ദേശീയരെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ചാരിതാത്മ്യത്തോടുകൂടി ഇൻഡ്യയിൽ തിരിച്ചെത്തി; പൂനയിൽനിന്നു കുറെ ദൂരെ പ്രശാന്തമായ ഒരു ഗ്രാമത്തിലേയ്ക്കു സ്വവസതി മാറ്റുകയും അതിന്നു 'മുക്തി' എന്നു നാമകരണം ചെയ്തു സ്വജീവിതോദ്ദേശസാധ്യത്തിനുവേണ്ടി അവിടെ താമസിച്ച് ആമാണം യത്നിക്കുകയും ചെയ്തു. ഏകദേശം പതിനൊന്നു വർഷത്തിന്നു മുൻപു് പരലോകം പ്രാപിച്ചെങ്കിലും ആ പുണ്യചരിതയുടെ ജീവിതം ഭാരതീയർക്കു് എന്നും അനുഭവകരണീയമായിത്തന്നെ ഇരിക്കും.

ശാസ്ത്രവിജയം.

[ജി.]

കഴിഞ്ഞ ശതാബ്ദം, ഇന്ദ്രജാലത്തെപ്പോലെ വിസ്ഫുലുപ്രഭങ്ങളും ശാസ്ത്രീയങ്ങളും ആയ കണ്ടുപിടുത്തങ്ങളുടെ കാലമാകയാൽ പരിഷ്കാര ചരിത്രത്തിൽ അതിപ്രധാനമായ ഒരു സ്ഥാനം അർഹിക്കുന്നു. വിദ്യുച്ഛക്തിയുടെ ആവിഷ്കരണത്തോടുകൂടി കേവലം അസാധ്യമാണെന്നു വിശ്വസിച്ചിരുന്ന പലതും സുസാധ്യമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അതിലൊന്നും സർവ്വമാ പ്രാധാന്യം നൽകേണ്ടത് 'വാത്താനിവേദന'ത്തിനുണ്ടായിട്ടുള്ള സൗകര്യത്തിനാണെന്നു നിർദ്ദേശം പറയാം. 'ദൂരശ്രവണയന്ത്രം' 'കമ്പിത്തപാൽ' 'കമ്പിയില്ലാക്കമ്പി' ഈ നവീനശാസ്ത്രസന്താനങ്ങൾ 'വാത്താനിവേദന'ത്തിനു ഗണ്യമായ പ്രതിബന്ധമായിരുന്ന ദൂരത്തേയും കാലത്തേയും പരാജിതമാക്കിയിരിക്കുന്നു. തന്നിമിത്തം ഭൂഗോളത്തിലെ വിദൂരപ്രദേശങ്ങൾ തമ്മിൽ ഇപ്പോൾ അത്യന്തം അടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നു് അലങ്കാരികളോടുകൂടി പ്രസ്താവിച്ചാൽ അസംഗതമാവുകയില്ല.

നാം സംസാരിക്കുമ്പോൾ നമിപസ്വനമായ ഒരാൾ ശ്രവിക്കുന്നത് എങ്ങനെയാണു്? വക്താവിന്റെ ശ്വാസകോശത്തിൽനിന്നു കണ്ഠനാളത്തിൽക്കൂടി വരുന്നവോ ബഹിർഗ്ഗമിക്കുന്ന വായുനിമിത്തം സംജാതമാകുന്ന ശബ്ദതരംഗം വായുമണ്ഡലത്തിൽക്കൂടി സഞ്ചരിച്ച ശ്വാതാവിന്റെ 'കണ്ഠഭേരി'യിൽ അലയ്ക്കുന്നു. വക്താവിനും ശ്വാതാവിനും മദ്ധ്യത്തിൽ വായുവില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ ഒരിക്കലും ശബ്ദം ശ്രവണശേഷമാവുമായിരുന്നില്ല.

മനുഷ്യമുഖത്തുനിന്നു നീങ്ങുന്ന ശബ്ദതരംഗത്തിനു് അന്തരീക്ഷത്തിൽക്കൂടി വളരെ ദൂരം പോകുവാൻ കഴിയാത്തതിനാലാണു് വിദൂരസ്ഥനായ അന്യനെ ശ്രവിക്കുവാൻ സാധിക്കാത്തതു്. വിദ്യുച്ഛക്തി പ്രസരിക്കത്തക്കവണ്ണം നിബന്ധിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കമ്പിയിൽക്കൂടി നാദവിചിയെ വിദൂരസ്ഥലത്തും എത്തിക്കുക സുസാധ്യമാണെന്നു ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പരീക്ഷണനിരീക്ഷണങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നതിന്റെ സമുദായഗ്രഹപ്രദമായ ഫലമത്രെ ദൂരശ്രവണയന്ത്രം. ചെറുതാലപ്രവാഹം സഞ്ചരിക്കുന്ന ലോഹശലാകയുടെ ഒരറ്റത്തു സംസാരിക്കുവാനും അന്ത്യാഗ്രത്തിൽ ശബ്ദതരംഗം സ്വീകരിക്കുവാനും ഉള്ള കാരോ കഴുൽ ഘടിപ്പിച്ചിരിക്കും. സംഭാഷണം ചെയ്യുമ്പോൾ, ആദ്യത്തെ കഴുലിൽ വച്ചിരിക്കുന്ന 'അംഗാകപാത്ര' (carbondisc)ത്തിലുണ്ടാകുന്ന ചലനങ്ങളാൽ കമ്പിയിൽക്കൂടിയുള്ള വിദ്യുച്ഛക്തിപ്രവാഹത്തിൽ സത്പരമായ ഗതിഭേദങ്ങൾ സംജാതമാകുന്ന

താണ്. തന്നിമിത്തം, ശ്രോതാവിന്റെ കണ്ണു പുടത്തിനു സമീപം വയ്ക്കുന്ന കുഴലിലെ നേരിയ ലോഹക്കിണ്ണത്തിന്മേൽ അനുരണനം ഉണ്ടാകുന്നു. അതിനാൽ വക്താവിന്റെ സംവാദം അതേസമയത്തിൽ തന്നെ അന്ത്യൻ തൽക്ഷണം ശ്രവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

പരിഷ്കാരംഗങ്ങളായ പാശ്ചാത്യ നഗരങ്ങളിൽ ദൂരശ്രവണ യന്ത്രം അപരിത്യാജ്യമായ കരാചശ്യമായിട്ടാണു തീർന്നിരിക്കുന്നത്. കാരോ ഭവനങ്ങൾ 'ഔവദ്യുതതന്ത്രി'കളാൽ ഘടിപ്പിക്കുന്നത് അസൗകര്യമാകയാൽ എല്ലാ ദിക്കിൽ നിന്നും വരുന്നവരെ ഒരു കേന്ദ്രത്തിലുള്ള ആപ്പിസിൽ നിബന്ധിച്ചിരിക്കുകയാകുന്നു. വക്താവിന്റെ ഇച്ഛയനുസരിച്ച് എത്ര 'നിവേദകതന്ത്രി'യെങ്കിലും മറ്റൊന്നിനോടു ബന്ധിപ്പിച്ചുകൊടുക്കുവാൻ ഉള്ള എപ്പാടുകൾ ആ 'കേന്ദ്രശാല'യിൽ ഉണ്ടായിരിക്കും. ഒരു പ്രദേശത്തിലുള്ള മന്ദിരങ്ങൾ മാത്രമല്ല വിദൂരസ്ഥിതങ്ങളായ അനേകം പട്ടണങ്ങളെത്തന്നെ ഇങ്ങനെ വാർത്താനിവേദനസൗകര്യംകൊണ്ടു ഘടിപ്പിക്കുവാൻ പ്രയാസമില്ല. ഭാരതസാമ്രാജ്യത്തിലെ ആധുനികരാജധാനിയായ ഡൽഹിയോടു്, കൽക്കട്ട, ബോംബേ, ലാഹൂർ മുതലായ പ്രധാന സ്ഥലങ്ങൾ ദൂരശ്രവണയന്ത്രത്താൽ സംയോജിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പ്രസ്തുത യന്ത്രത്തിന്റെ നിർമ്മാണത്താൽ ലോകത്തിന്റെ നിത്യ കൃതജ്ഞതയ്ക്കു പാത്രമായിത്തീർന്ന ഖൈൽ എന്ന ശാസ്ത്രജ്ഞന്റെ നാമധേയം പരിഷ്കാരപരിത്രത്തിൽ പ്രത്യേകം സ്മരണീയമാകുന്നു. അദ്ദേഹം അമേരിക്കയിൽവെച്ചാണ് തദ്വിഷയകമായ പരിശ്രമം മിക്കവാറും നടത്തിയതെങ്കിലും ഉടൻതന്നെ അതിന്റെ പ്രയോജനം ആംഗലജനത മനസ്സിലാക്കി. 1876-ൽ ദൂരശ്രവണയന്ത്രത്തിൽകൂടി സംഭാഷണം നടത്തുവാനുള്ള ഭാഗ്യം ഇംഗ്ലൻഡിലെ ജനങ്ങൾക്കു സിദ്ധിച്ചു.

എന്നാൽ, പ്രസ്തുതയന്ത്രത്തിന്റെ സാഹായ്യത്തോടുകൂടി സംഭാഷണം നടത്തണമെങ്കിൽ വേണ്ടിവരുന്ന ധനവ്യയം സാധാരണജനങ്ങൾക്കു ദുർദ്വഹമാകയാൽ, അഗ്രജനാവാത കമ്പിത്തപാലിനു തന്നെയാണ് സാർവ്വത്രികമായ പ്രചാരം. അതിൽകൂടി ദോഷശുദ്ധിയായ ഒരു സന്ദേശം അയക്കുന്നതിനു പന്ത്രണ്ടേഴയ വ്യയം ചെയ്യേണ്ടിവരുന്നതും വക്താവിന്റെ ശബ്ദം ശ്രോതാവിനു ശ്രവണംഗാഢമാകുകയില്ലെന്നമാത്രമല്ലാതെ മറ്റൊരു ന്യൂനതയും അതിനില്ല.

ശബ്ദത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന സങ്കേതങ്ങളായ ലിപിവിശേഷങ്ങൾ പരിഷ്കൃത ഭാഷ സംസാരിക്കുകയും ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർക്കു പരിമിതങ്ങളായിരിക്കുമല്ലോ. 'കമ്പിത്തപാൽ' വഴി സന്ദേശങ്ങൾ അയയ്ക്കുന്നതു കൃത്രിമങ്ങളും നിമിത്തങ്ങളും ആയ ചില സങ്കേതങ്ങളാലത്രെ. വിദ്യച്ഛക്തി ഇച്ഛാനുസാരം പ്രസരിപ്പിക്കുകയും പ്രതിരോ

ധിക്കുകയും ചെയ്യാവുന്ന വിധത്തിൽ നിബന്ധിച്ചിട്ടുള്ള കമ്പികളാൽ വിദൂരസ്ഥലങ്ങളെ സംയോജിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രത്യേകം പരിശീലനം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ കരോ ആഫീസിലും നിയുക്തരായിരിക്കുന്നതിനാൽ സന്ദേശങ്ങൾ അയയ്ക്കുന്നതിന് അസൗകര്യം ഇല്ല. കമ്പിയടിക്കുന്ന സമയത്തു 'ടക്' 'ടക്' എന്ന ശബ്ദം കേൾക്കുക പതിവാണ്ല്ലോ. ആ ധ്വനികൾക്കു് ഇടയ്ക്കുള്ള സമയത്തിന്റെ ഹ്രസ്വതയും ദീർഘതയും അനുസരിച്ചുള്ള ചില സങ്കേതങ്ങളാലാണ് അക്ഷരങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കേണ്ടതു്. സന്ദേശം സ്വീകരിക്കുന്ന സ്ഥലത്തെ ഉദ്യോഗസ്ഥന് അവ സൂചരിചിതങ്ങളാകയാൽ പകർത്തുക സുകരമാകുന്നു് സമയം ദീർഘമാണെങ്കിൽ 'രേഖ'കൊണ്ടും ഹ്രസ്വമാണെങ്കിൽ 'ബിന്ദു' കൊണ്ടും കുറിക്കാം. . — ഈ ചിഹ്നം 'a' എന്ന ലിപിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. '—.' ഈ സംജ്ഞ 'n' എന്നതിനായാണ് കാണിക്കുന്നതു്. 'മോഴ്സ്' എന്നു പ്രസിദ്ധമായ അമേരിക്കക്കാരനാണ് കമ്പിത്തപാലിന് ഉതകുന്ന ഈ സമ്പ്രദായം കണ്ടുപിടിച്ച്, വാർത്താവിവേദനവിഷയത്തിൽ അതുതാവഹമായ സൌകര്യം ഉണ്ടാക്കിയ മഹാൻ. പരിഷ്കൃതരീതിയിൽ നിമ്നിച്ചിട്ടുള്ള കമ്പിത്തപാൽ യന്ത്രം സന്ദേശത്തെ മേൽസൂചിപ്പിച്ച സങ്കേതങ്ങളുടേയോ ശരിയായ വാക്കുകളുടേയോ രൂപത്തിൽ പത്രവണ്ഡത്തിൽ സ്വയം രേഖപ്പെടുത്തുവാൻപോലും ശക്തമാകുന്നു. എന്താനും നിമിഷത്തിനിടയ്ക്കു് അനേകശതം നാഴിക അകലത്തിൽ താമസിക്കുന്ന ഒരു സുഹൃത്തിനെ അതിപ്രധാനമായ ഒരു സംഭവം ഗ്രഹിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയുമെന്നും ചെറിയൊരു സന്ദേശം അയയ്ക്കുന്നതിന്നു പത്രങ്ങളെന്ന മതിയാകുമെന്നും ഞാൻപത്ര വഷ്ത്തിന്നു മുൻപു സ്വപ്നത്തിൽപോലും ആരും കരുതിമിടുണ്ടാവുകയില്ല!

പത്തൊൻപതാം ശതാബ്ദത്തിന്റെ പരമദശയിൽ, 'മാക്കോണി' എന്ന അനുഗൃഹീതനാമായാ ശാസ്ത്രജ്ഞൻ കമ്പികൂടാതെ തന്നെ വാർത്താവിവേദനം സുകരമാക്കാനെന്നു പ്രസ്താവിച്ചപ്പോൾ ലോകം വിസ്മയസുഷ്ണമായി. ശുന്യമായ അന്തരീക്ഷത്തിൽകൂടി യന്ത്രത്തിൽനിന്നു നാനാഭാഗുത്തയ്ക്കും മന്ദോജ്വലത്തിൽ വൈദ്യുതകാന്തവീചി പ്രസരിപ്പിക്കാമെന്നു് അദ്ദേഹം ചിരപരീക്ഷണവും സ്ഥിരപരിശ്രമവും കൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കി. ഖഗോളസംഗ്രഹം നാഴിക അകലെ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള 'ആകാശക്കമ്പികളിൽ തന്നിമിത്തമുണ്ടാകുന്ന ചലനത്തെ 'മോഴ്സ്'ന്റെ സിദ്ധാന്തമനുസരിച്ചു രേഖപ്പെടുത്തുക സുസാദ്ധ്യമാണെന്നു് ആ ബുദ്ധിമാൻ വിവാദാഹമല്ലാത്ത വിധത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചു. കമ്പിത്തപാലിന്റെ ഒരുതൃഷ്ണപരിണാമമായ 'കമ്പിയില്ലാക്കമ്പി' കാലത്തേയും ഭൂതത്തേയും ജയിക്കുവാൻ ശാസ്ത്രം ചെയ്തു അത്രാന്തരയത്നത്തിന്റെ ശാശ്വതവിജയമാണു വിളംബരം ചെയ്യുന്നതു്.

1896-ൽ മാക്കോണി ഇംഗ്ലൻഡിൽവെച്ചു ഏതദോഷയമായി പരീക്ഷണാത്മകം നടത്തിയ പ്രവൃത്തി സഫലമായി. തത്സമയമായ അത്യാത്മാവം അടങ്ങിയിരിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തെ അനുവദിച്ചില്ല. മൂന്നുവർഷം നടത്തിയ നിരന്തരപ്രയത്നത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടു ഇംഗ്ലൻഡിൽനിന്നു ഫ്രാൻസിലേക്കും സമുദ്രമദ്ധ്യസ്ഥിതങ്ങളായ യാത്രപാത്രങ്ങളിലേക്കും കമ്പിയില്ലാതെതന്നെ സന്ദേശമയ്ക്കുന്നമെന്നു മാക്കോണി തെളിയിച്ചു. 1101-ലാണ് അമേരിക്കയിലേക്കു് ആംഗലദേശത്തുനിന്നു വാർത്താവിതരണം ചെയ്യുവാൻ തന്റെ സിദ്ധാന്തം അനുസരിച്ചുതന്നെ പ്രയാസമില്ലെന്നു അദ്ദേഹം അനുഭവപ്പെടുത്തിയതു്. ഇപ്പോൾ കരയിൽനിന്നു പരസ്പരം നാഴിക ദൂരെക്കിടക്കുന്ന നാലു കപ്പലുകളിലേക്കും ചോലയാനങ്ങളിലേക്കും സന്ദേശമയ്ക്കുന്നതിന്നു പ്രയാസമില്ലാതായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടു്. അതിനുള്ള യന്ത്രോപകരണങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാതെ ഒരു കപ്പലും ഇന്നു സമുദ്രസഞ്ചാരം ചെയ്യാറില്ല. അതിനാൽ ആകസ്മികമായി ഒരു യാത്രപാത്രത്തിന്നു ആപത്തു സംഭവിച്ചാൽ, അടുത്ത നിമിഷത്തിൽ മറ്റുള്ള കപ്പലുകൾക്കുവിവരംകൊടുക്കുക എന്ന സാധ്യമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. മാക്കോണിയുടെ ബുദ്ധിശക്തി, തദനന്തരം അനവധി യാത്രക്കാരെയും അനേകം തരണികളേയും സമുദ്രം ഗ്രസിക്കുന്ന സമുദ്രത്തിന്റെ പെരും വയറിൽനിന്നു രക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

വൈദ്യുതശക്തിയെക്കുറിച്ചുള്ള വിജ്ഞാനം കൂടുതലായതോടുകൂടി കമ്പിയുടെ അപേക്ഷയില്ലാതെതന്നെ, വിദ്യുത്തരംഗങ്ങളിൽകൂടി, ശബ്ദവും സംഗീതവും ബഹുദൂരെ കേൾപ്പിക്കുക സുകരമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. പരമാണികന്മാർ സ്വപ്നം കണ്ടിരുന്ന 'ആകാശവാണി'യഥാർത്ഥമായിപ്പരിണമിച്ചിരിക്കുന്നുവോ എന്നു സംശയം ജനിക്കത്തക്കവണ്ണം നാദതരംഗം 'സ്പീക്കർ'കളിന്റെ മുമ്പുണ്ടു കേൾക്കാം. അയ്യായിരം നാഴിക ദൂരെയുള്ള ലണ്ടനിലെ ആസ്ഥാനമണ്ഡപത്തിൽനിന്നു പ്രധാനമന്ത്രി ചെയ്യുന്ന പ്രസംഗം ഡൽഹിയിൽ ഇരുന്നാൽ അതേസ്വരത്തിലും ശബ്ദത്തിലും നമ്മെ ശ്രവിക്കുന്ന ശാസ്ത്രവിജ്ഞാനത്തിന്റെ 'ഇന്റുജാലം' എത്ര വിചിത്രം! ബോംബേ നഗരത്തിലെ ഉന്നതസൗധത്തിൽ ഇരുന്ന മധുരകണ്ഠയായ ഒരു ഗായിക ചെയ്യുന്ന ഗീതാലാപം അതേ മധുര്യത്തോടുകൂടി കൊച്ചിയിലിരിക്കുന്ന ഒരു ഗാനലോലന യന്ത്രസാന്നിദ്ധ്യം മാത്രമുണ്ടെങ്കിൽ നിത്യവും കേൾക്കാമെന്നു വരുന്നത് അസാധാരണമായ ഒരു ഭാഗ്യമല്ലേ? അപാരമായ സാഗരത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ വർത്തിക്കുന്ന ഒരു സ്വരാജ്യസ്ഥിതിക്കു ജന്മദേശത്തെ പ്രാധാന്യ ഭരണകർത്താവു ചെയ്യുന്ന പ്രസംഗം കേട്ടു സ്മറിക്കുകയുമൊരുമിച്ചിരുന്നു ഗുണദോഷനിരൂപണം ചെയ്യും! അയ്യോ! ശാസ്ത്രാഭിവൃദ്ധിനിമിത്തം മനുഷ്യനാണു യിട്ടുള്ള സുഖസൗകര്യങ്ങൾ!

എപ്പിലായ മാമ്പഴം. *

(എം. ബാലാഭേരി).

I

മായ വെറുനെ ചിരിയ്ക്കുകമാത്രം ചെയ്യും—എന്റെ എല്ലാ ചോദ്യങ്ങൾക്കും ഈയൊരു മറുപടിമാത്രമാണ് കിട്ടാറുള്ളത്. അവളുടെ ഈ ചിരിയിൽ, അവൾ എന്റെ മുമ്പിൽ വരുമ്പോഴെല്ലാം, എനിക്ക് കിട്ടേണ്ട അത്ഭുതത്തെ ഞാൻ തപ്പിനോക്കും. ഭ്രാന്തുപിടിച്ച പിടക്കാരൻ കൂടി പകൽസ്സമയത്ത്—അതയാൾക്കു രാത്രിപോലെത്തന്നെയായിരിക്കുമല്ലോ—ഇങ്ങനെ വഴിതെടിഞ്ഞിരിയാറുണ്ടോ ആവാ!

ഞാൻ ഒരു ജീണ്ണിച്ച കുടലിലാണ് താമസിച്ചിരുന്നത്; മുവിലാകട്ടെ, അവളുടെ വിശാലമായ മട്ടുപ്പാവും ആ പ്രാസാദത്തിന്റെ ഉയർന്ന നിലയിലെ വ്രാതയിൽ ചെറുപാറങ്ങളോടുകൂടിയ ഒരു തറം പരമ്പു ത്രാസിപ്പണിയുമുണ്ടായിരുന്നു. ചിലപ്പോഴെല്ലാം മായ അവളുടെ രണ്ടു കൈകൊണ്ടും ആ പരമ്പിന്റെ അലകുകൾ കടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാറുണ്ട്. പരമ്പുതാസിച്ചുകൊണ്ട ഒരു മൂല തുറന്നിരുന്നു. അതേ മൂലയിൽവെച്ചാണ്, അവളുടെ ധാരാളിത്തം കാരണം, ഞാനവളെ ഒരിക്കൽ കണ്ടത്. അവൾ ഒരു ദിവസം വീണ്ടും അവിടെ വന്നുനിന്നു; ഞാൻ ഒരിക്കൽക്കൂടി കണ്ടു. എനിക്കവളെ മാന്യമായി; അവൾക്ക് എന്നെയും.

അതിനുശേഷം അവൾ ദിവസംതോറും കുറച്ചധികത്തോളം കായിക അവിടെ വന്നു നില്ക്കും. പക്ഷേപ്പോഴും ഞാൻ വളരെ നേരം കാത്തിരിക്കും; പക്ഷെ ഒരിക്കലും എന്റെ കാത്തിരിക്കൽ വിഫലമായിട്ടില്ല.

സ്വസ്ഥമായ അവളുടെ സ്വഭാവത്തെ ഞാൻ എത്ര തവണ കണ്ടുവോ, അത്രയും തവണ അതിലെനിന്നു പല പല ചെറിയ പുതുമകളെയും കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു. വിശ്വമോഹനമായ അവളുടെ ആ ചിരി എനിക്കെന്റെ സ്വന്തം പേരിനെപ്പോലെ അത്ര സ്പഷ്ടമായി കാണുമ്പോഴും. അഥവാ, എനിക്കെന്തോർമ്മയാണുള്ളത്! എനിക്കറിഞ്ഞുകൂട, അവളുടെ ഒരു എത്രത്തോളം കരുണകോമളമായിരുന്നുവെന്ന്!

അവളുടെ ഒരു കേൾക്കുവാൻ ഞാൻ വളരെയധികം ഉത്സാഹം പുണ്ടു. പക്ഷെ ആ കരികല്ല്—അല്ല, അല്ല, സുവണ്ണപ്രതിമ—

* ഹിന്ദിഭാഷയിലെ ഒരു സുപ്രസിദ്ധ കഥാകൃത്തായ രഘുനാഥപന്തളി എഴുതിയ ഒരു ചെറുകഥയുടെ വിവർത്തനം.

കരിക്കലും മിണ്ടിയതേയില്ല. ഞാൻ എത്രയെത്ര ഉപായങ്ങളെടുത്തിട്ടും, അവളുടെ ചുണ്ടുകളിൽനിന്നു പുഞ്ചിരി മാത്രമേ പുറപ്പെട്ടുള്ളൂ, ശബ്ദം പുറപ്പെട്ടില്ല. ഞാൻ ചിത്രം കണ്ടു, സംഗീതം കേട്ടില്ല; കണ്ണുകൾ കൃതാർത്ഥങ്ങളായി, പക്ഷെ കണ്ണുങ്ങൾ അതുപുറത്തുനിന്നു നീങ്ങിയിരുന്നു. പിലപ്പോൾ എന്റെ ചെവി എന്നോടു മന്ത്രിക്കും: "താൻ ചെകിടനൊന്നു മല്ലല്ലോ?"

II

എന്തായാലും വേണ്ടില്ല, ആളുകൾ പറയാറുണ്ട്— ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട വസ്തു, ഏറ്റവും മനോഹരമായ കാഴ്ച, നമ്മുടെ കാർമ്മയിൽ നല്ലവണ്ണം പഠിപ്പിക്കുമെന്നു്. എനിക്ക് ആ ഭയങ്കരമായ സന്ധ്യ ഇന്നു കഴിഞ്ഞുപോലെ നല്ലവണ്ണം കാർമ്മയുണ്ട്.

ഗ്രിഷ്മകാലത്തിലെ ഒരു സന്ധ്യയായിരുന്നു അതു്. ഭൂമി മുഴുവൻ വെയിൽതട്ടി വരണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു. ഞാൻ ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്യുകയാണ്. പെട്ടെന്നു ഒരു സൂര്യോദയമുണ്ടായി— പരമ്പുത്രാസിയുടെ അടുക്കൽ മായയെ കാണുമാറായി. അവൾ ഒരു മാമ്പഴം കടിച്ചു തിന്നുകയായിരുന്നു. മാമ്പഴത്തിന്നു മാധുര്യമുണ്ടായിരിയ്ക്കാം; എന്നാൽ അതിലും അതിരമിട്ടിട്ടു മാധുര്യമുണ്ടായിരുന്നു മായയുടെ പുഞ്ചിരിയ്ക്കു്. ചുണ്ടുകളിൽ ഇത്തരം പുഞ്ചിരി വെച്ചിട്ടുള്ള മായ എന്തിനാണീ മാമ്പഴം തിന്നുന്നതു്?

മായ മാങ്ങത്തേക്കു കടിച്ചു കടിച്ചു് അതിന്റെ തൊപ്പി ഭാഗത്തേയ്ക്കു് എറിയുവാൻ തുടങ്ങി. അവളുടെ മാങ്ങത്തൊപ്പിയുടെ വല്ല കഷണവും എന്റെ ഭക്ഷണസാധനത്തിൽ വന്നുവീണാൽ അതു അശുഭമായേയ്ക്കുമെന്നു അവൾ സംശയിച്ചിട്ടുണ്ടാവാം; ഞാനാകട്ടെ വിചാരിച്ചതു്, അവളുടെ കരച്ചിൽത്തൊപ്പിയെങ്കിലും എന്റെ ഭക്ഷണസാധനത്തിൽ വീണാൽ അതു പരിശുദ്ധമായിത്തീർന്നേനെ എന്നാണ്.

മായ മാങ്ങയെങ്കിടിച്ചു വലിച്ചു തുടങ്ങി. അതു അവളുടെ വായിൽനിന്നും വഴുതിവീണു. അതേ നിമിഷത്തിൽത്തന്നെ, ആ അണ്ടി എന്റെ ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങളിൽ വന്നു വീണേയ്ക്കുമെന്നു മായയ്ക്കോർമ്മ വന്നു. അവൾ അതു വീണ്ടും പിടിയ്ക്കുവാൻ മുമ്പോട്ടു കുതിത്തു. അണ്ടി കീഴോട്ടു വീണു; അതോടൊപ്പം മായയും. മായയുടെ സൂക്ഷ്മരൂപകാരണം അണ്ടിയിലുണ്ടു്. ലോകത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മരൂപകാരണം മായയും. പ്രപഞ്ചമേ, നിന്റെ യാതൊരു കാര്യത്തിന്നും മായ ഇതുവരെ ഉപയുക്തയായിട്ടില്ല, ഉദ്യോഗം ആ അരിമൊട്ടു് എത്ര കാര്യമാത്രമേ ഇതുവരെയായി വികസിച്ചു വന്നിട്ടുള്ളൂ, മുഖ!

അങ്ങിയും മായയും കൂടി എന്റെ മുമ്പിൽ, കറോരമായ ഭൂമിയിൽ, വന്നുവീണു. എന്റെ മേൽ ഇടിവെട്ടു ഇടിഞ്ഞു വീണു. ഞാൻ കണ്ടു—മായ മുർച്ഛിച്ചു പോയിരുന്നു. ഉത്തരക്ഷണത്തിൽത്തന്നെ അവളുടെ അച്ഛൻ മമ്മാർ അവിടേയ്ക്ക് കാടിവന്നു. വീശിക്കൊടുത്തപ്പോൾ മായ കണ്ണുതുറന്നു. അവരവരുടെ പ്രാണൻ എല്ലാവർക്കും തിരിച്ചുകിട്ടി. മായ ചുണ്ടുകൾ വിടുത്തി—എനിക്ക് ജീവിതം വീണ്ടുകിട്ടി—ചുണ്ടുകൾക്കു വിറയലുണ്ടായിരുന്നു. മായ പറഞ്ഞു: “അങ്ങി എച്ചിലല്ലായിരുന്നു.” അതിനുശേഷം അവൾ ചണ്ടു കൂട്ടി. കണ്ണുകളടച്ചു. പിന്നീട് മായ ഒന്നും സംസാരിച്ചില്ല. അവളുടെ ആ കച്ച അവസാനത്തേതായിരുന്നു. മായ എന്നെ നേക്കുമായി ചിരിഞ്ഞുപോയി.

നാലുഭാഗത്തു നിന്നും ഇങ്ങിനെ പ്രതിധ്വനിയുണ്ടായി. “അങ്ങി എച്ചിലല്ലായിരുന്നു.” ജഡഘാതനുള്ളായ എല്ലാ വസ്തുക്കളും എന്നോടു പറയുവാൻ തുടങ്ങി. “അങ്ങി എച്ചിലല്ല” ലോകമാസകലം കരേ സ്വരത്തിൽ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. “അങ്ങി എച്ചിലല്ല.”

മായയെ പിന്നെ കരിടത്തും കാണുകയുണ്ടായില്ല. അനേകം ദിവസങ്ങൾ അവളെ തിരഞ്ഞു ഭ്രാന്തനാറെപ്പോലെ അലഞ്ഞു നടന്നു. കരിടത്തും അവളുടെ യാതൊരു ലക്ഷണവും കണ്ടെത്തിയില്ല. ലോകത്തിൽ ഒരൊറ്റ ആകർഷക വസ്തുവെങ്കിലും എനിക്കില്ല എന്നായപ്പോൾ, ഞാൻ സർവ്വമുപേക്ഷിച്ച് ഏകാന്തമായ അരണ്യത്തിൽ താമസം തുടങ്ങി. മായയുടെ ആ എച്ചിലായ അങ്ങിയൊഴികെ മറ്റു യാതൊന്നും എനിക്ക് കൂട്ടുകാരനായുണ്ടായില്ല. ഞാൻ മായയെ കിട്ടുവാൻ പ്രയത്നിച്ചതോക്കി, പക്ഷെ കിട്ടിയില്ല. മനശ്ശാന്തിയ്ക്കായി കാടിനടന്നു, അതും കിട്ടിയില്ല.

III

ഒരുദിവസം ആകാശത്തിൽനിന്നു കുറെ കറുത്ത കാർമ്മേലങ്ങൾ യേകരമാംവണ്ണം വൃഷ്ടി ചെയ്തിരുന്നതായിരുന്നു. ഞാൻ എന്റെ എല്ലാ അഭിലാഷങ്ങളെയും തൃപ്തിച്ച് ആ അങ്ങി ഭൂമിയിൽ കുഴിച്ചിട്ടു. കറച്ച നാളുകൾക്കുശേഷം മുള്ളു പൊന്തിവന്നു. ഞാൻ വളരെ പണിപ്പെട്ട് ആ മുള്ളയെ രക്ഷിച്ചുപോന്നു. എന്താനും ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ആ ചെറിയ തയ്യ് ഒരു വലിയ വൃക്ഷമായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടു.

പൊട്ടുന്നതെ, ഒരു വസന്തവേളയിൽ, അതു പൂക്കുന്നതു കണ്ടു. ആ സമയത്തു, മായ അവളുടെ ആ പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി അവിടെ എത്തിയിട്ടുള്ളതായിട്ടാണ് ഞാൻ കണ്ടത്. കയ്യിലുകൾ അവിടെ വിശ്രമിച്ചു.

കൊണ്ടു കൂകിത്തുടങ്ങി. ഒരുവേള അതു് അവളുടെ കച്ചയായിരിയ്ക്കാം. കാരോ പൂക്കുലയിൽനിന്നും മാങ്ങയുണ്ടായിത്തുടങ്ങി. മാങ്ങ എച്ചിലല്ലെന്നു മായ വീണ്ടും പറയുന്നുണ്ടെന്നു് എനിയ്ക്കു തോന്നി.

ആ മരത്തിന്റെ ചുവട്ടിലാണു് ഇപ്പോൾ എന്റെ കുടിൽ. മരത്തിന്റെ മുകളിൽ പക്ഷികൾക്കു കൂടുകെട്ടാനും വിശ്രമിയ്ക്കാനും ഞാൻ അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ടു്. താഴെ, തണുലത്തു്, കുറച്ചുനേരം വിശ്രമിക്കുവാൻ എല്ലാ വഴിയാത്രക്കാരോടും ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടാറുണ്ടു്. മാങ്ങയുണ്ടാവുന്ന കാലത്തു്, എല്ലാ കൊല്ലവും, ഞാൻ കാരോ വഴിപോക്കുന്നു. കാരോ മാങ്ങ സമ്മാനിയ്ക്കാറുണ്ടു്. അവർ മാമ്പഴം തിന്നുമ്പോൾ ഞാൻ വിചാരിയ്ക്കും, “മാമ്പഴം എച്ചിലല്ല.”

കൊല്ലത്തിലൊരു തവണ, ആ പൂത്ത മാവിൻകൊമ്പുകളുടെ ഇടയിൽനിന്നു ചെറിഞ്ഞു നോക്കിക്കൊണ്ടു, മായ എനിയ്ക്കു ദുഃഖം തരും. ഞാൻ വിളിയ്ക്കും, “മായേ!”

അവൾ ലജ്ജിച്ചു് ഇലപ്പടർപ്പിന്റെ മൂടുപടത്തിനുള്ളിലേയ്ക്കു് ഒളിഞ്ഞുപോകും. ഞാൻ പിന്നെയും പറയും, “മായേ, ഈ ലജ്ജയൊക്കെ എന്തിനാണു്?”

അവൾ പറയും, “ഇപ്പോൾ എന്റെ വിചാഹം കുഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു.”

